

4° H. eod. 3148

Josephus

DIEM NATALEM

AVGVSTISSIMI ET POTENTISSIMI PRINCIPIS

G V I L E L M I I I

IMPERATORIS REGIS

AB

ACADEMIA MARPVRGENSI

DIE XXVII. M. IANVARII ANNI MDCCCXCIV HORA XI

ORATIONE IN VNIVERSITATIS AVLA HABENDA

CELEBRANDVM

INDICIT

GEORGIVS WISSOWA

PHIL. DR. PHILOLOGIAE P. P. O. SEMINARII PHILOGI DIRECTOR
PRO PROFESSORE ELOQVENTIAE

Inest Iosephi epitomae adhuc ineditae pars septima a BENEDICTO NIESE
historiae antiquae et philologiae P. P. O. prolata.

M A R P V R G I

TYPIS ACADEMICIS ROBERTI FRIEDRICH

Praefatio editoris.

Iosephi epitomae huic parti octavae praeter Busbeckianum adhibitus est codex Berolinensis Philippicus No. 222, olim Meermannianus 1625, quem Berolinensis bibliothecae praefecti summa liberalitate nostrum in usum huc miserunt. de quo cum iam in catalogo codicum Philippicorum Berolinensi paucis dictum sit¹⁾, ea quae ad nostram rem spectant nunc addenda sunt. continet igitur codex Iosephi antiquitatum epitomam totam. exaratus est optime et satis diligenter in chartis formae quadratae. paginae sunt 742 numeris distinctae uersuum tricenorum. p. 1 in fronte extat titulus *προσίμιον περὶ τῆς ὅλης πραγματείας*, cui in summo margine eadem ut videtur manus ascripsit *προσίμιον τῆς βίβλου ἰωσήφ.* titulum sequitur prooemium tale, quale est in editis (*τοῖς τὰς ἱστορίας — ἔχει δὲ οὕτως*). tum p. 5 novus extat titulus hic: *ἐπιτομή τῆς ἰωσήπου ἀρχαιολογίας λόγος πρῶτος*. excipiunt duo loci de Iosepho: *(ὁ)ώσηπος ἰουδαῖος φιλαληθεὶς ματθίου παῖς ἱερέως — τὰ ἱεροσόλυμα πεπορθήσθαι. ἰώσηπος ἰουδαῖος ἱστοριογράφος — τοῖς ἄλλοις κειμηλίοις.* quae petita sunt ex Suida (I 2 p. 1040 Bernh.) omisso testimonio Christiano, quod apud Suidam additum est. post haec pag. 7 spatium decem versuum vacuum relictum est, in quo scriberetur novum exordium, quod nunc supplevit Naulotus. deinde sequitur ipsa epitoma: *ἐν ἀρχῇ ἔκτισεν ὁ θεὸς etc.* reliquis libris eadem fere et inscripta et subscripta sunt quae in Busbeckiano aliisque codicibus. libro undecimo praemissa sunt: *ἐντεῦθεν ἀρχὴ τῆς βίβλου τῆς δευτέρας. φλανίου ἰωσήπου ἰουδαικῆς ἀρχαιολογίας λόγος ια΄*, quae etiam in codice Laurentiano aliisque extant. sub finem libri XX inde a pag. 721 non raras sunt lacunae, unde apparet codicem, ex quo petitus est Berolinensis, litteras aut vocabula aliquot amisisse. desinit in verba: *ἔξεσιν ἡμῖν ποιεῖν. τὰ δὲ, κεκάλνται:*

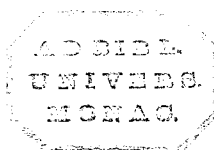
φλανίου ἰωσήπου ἰουδαικῆς ἀρχαιολογίας ἐν εἴκοσι συντελεσθείσης.

τέλος τοῦ παρόν βιβλίου. ἀμην. αψμ. ἐν

μηνὶ δικενοῖ λ νικόλαος ὁ γρά τὸ

ἐπίκλην κοκο.

1) Verzeichniss der Meermann-Handschriften der Königl. Bibliothek zu Berlin. Berlin 1892, I p. 92.

confectum esse videtis codicem die 30 Decembris anni p. Chr. 1540 a Nicolao Cocolo. postea fuit Nauloti, cuius nomen in folio primo a biblioepaga addito extat. in margine passim per totum librum minio colore notae quaedam appictae sunt a Cocolo. postea ad prooemium libri I alius nescio quis ex Iosepho integro correcturas adiecit.

Hic liber quamvis inter epitomae codices fere recentissimus tamen eiusmodi est, ut vel inter antiquiores honestum locum obtineat. ac primum eo differt, quod titulum paullo alium exhibet ac ceteri et inter prooemium et antiquitatum initium locos illos Suidianos inserit, quos quidem reliquorum codicum exhibere videtur nullus. gravius est, quod infra XVI 276 (p. 267, 24 sq.) codicis Busbeckiani lacunam in Berolinensi expleri aliaque vitia minora passim corrigi videtis. denique, id quod maxime memorabile est, I 80 (p. 5, 32) in solo Berolinensi verus traditur numerus annorum *κατὰ τὸ χιλιστόν ἑξακοσιοστόν πεντηκοστόν ἔκτον ἔτος ἀπὸ Ἀδάμ*. nam in reliquis antiquioribus, Laurentiano plut. 69 cod. 23, Parisino 1601, Vaticano 984 omittitur *ἑξακοσιοστόν*, quod ego addidi ex Zonara, qui quidem epitomae antiquissimus testis est. quod igitur cum hoc consentit Berolinensis, non parvi est momenti ad firmandam huius auctoritatem, quae tamen nulla esset, si forte is liber ex quo descriptus est inveniretur. sed cum neque ex Busbeckiano neque ex Laurentiano neque ex Vaticano neque ex Parisino 1601 petitus esse possit, restant soli codices Parisini 1418, 1422, 1424, de quibus nihil fere novimus nisi saeculo XV et XVI conscriptos esse; potest etiam alius codex reperiri adhuc ignotus Berolinensis fons. interim tamen, hoc dum exploratum erit, Berolinensem epitomae testem satis gravem esse iudicabimus.

Datum Marburgi a. d. XVII k. Februarias MDCCCLXXXIII.

Zonaras I p. 444 Bonn.

τὸν ἀπ' αὐτοῦ παῖδα τῆς τετραρχίας ὄντα διάδοχον. ἐκείνης μὲν οὖν ἀντιμετατεθείσης τῆς ἐγγύης ἐγαμεῖτο τῷ τοῦ Φερῶρα μισρακίῳ φερνήν ἐπιδόντος ἑκατὸν τάλαντα τοῦ βασιλέως.

*Οὐκ ἀνεῖτο δὲ τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν αἰεὶ μείζους τὰς ταραχὰς λαμβάνοντα, καὶ συμ- 229
πίπτει τί τοιοῦτον· ἦσαν εὐνοῦχοι τῷ βασιλεῖ διὰ κάλλος οὐ μετρίως ἐσπουδασμένοι. τού- 230
5 των ὁ μὲν οἰνοχοεῖν, ὁ δὲ δεῖπνον προσφέρειν, ὁ δὲ κατακοιμίζειν τὸν βασιλέα πεπίστευτο.
καὶ τις ἀγγέλει τῷ βασιλεῖ διαφθαρεῖναι τούτους ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ παιδὸς ἐπὶ πολλοῖς 231
χρήμασιν. ἀνακρίναντι δὲ περὶ μὲν τῆς γεγενημένης πρὸς αὐτὸν κοινωνίας καὶ μίξεως
ἠμολόγουν, ἄλλο δὲ οὐδὲν δυσχερὲς εἰς τὸν πατέρα συνειδέσθαι. βασανιζόμενοι δὲ κὰν 232
ταῖς ἀνάγκαις ὄντες ἐπιτεινόντων αἰεὶ τῶν ὑπηρετῶν καὶ χαριζομένων τῷ Ἀντιπάτρῳ,
10 ἔλεγον ὡς εἴη δυσμένεια πρὸς τὸν πατέρα καὶ μῖσος ἔμφυτον Ἀλεξάνδρῳ, παραινοίη δὲ 233
αὐτοῖς Ἡρώδην μὲν ἀπεγνωσκῆναι διὰ τὸ γῆρας, εἰ δὲ αὐτῷ προσέχοιεν περιγενομένης τῆς
βασιλείας, ἦν καὶ μὴ βουλομένον τοῦ πατρὸς οὐκ ἄλλου τινὸς εἶναι, ταχὺ τὸν πρῶτον
ἔξειν ἐν αὐτῇ τόπον· οὐ γὰρ μόνον διὰ γένος, ἀλλὰ δὴ καὶ ταῖς παρασκευαῖς ἔτοιμον 234
αὐτῷ τὸ κρατεῖν εἶναι· πολλοὶ γὰρ τῶν ἡγεμόνων, πολλοὶ δὲ τῶν φίλων συνεστᾶσι πᾶν
15 ὄτι οὖν δρᾶν καὶ πάσχειν. τούτων τῶν λόγων ἀκούσας Ἡρώδης ὄλος ἐγένετο τοῦ δέους. 235
ἐνθὲνδε οὐδὲ ἐκ φανεροῦ τὴν ἔρευναν ἐποιεῖτο, κατασκόπους δὲ τῶν ὑπονοουμένων 236
διέπεμπεν. ὑποψία τὲ καὶ μίση πρὸς ἅπαντας ἦν, καὶ τὴν ὑπόνοιαν ἐπ' ἀσφαλείᾳ
λαμβάνων πολλῇ κατὰ τῶν οὐκ ἀξίων αὐτῇ χρώμενος διετέλει. τέλος τὲ οἱ περὶ 238
αὐτὸν ἐν τῷ μηδὲν ἔχειν βέβαιον εἰς ἐλπίδα σωτηρίας ἐπ' ἀλλήλους ἐτραπήσαν,
20 νομίζοντες, εἰ φθάσας ἕτερος τὸν ἕτερον διαβάλοι, τοῦτο αὐτῷ πρὸς σωτηρίαν φέρειν, ἐπι-
φθονοὶ δὲ εἴ ποτε τύχοιεν ὧν ἡξίουν γενόμενοι τὸ δικαίως αὐτοὶ παθεῖν ἐφ' οἷς ἄλλους
ἡδίκησαν προσελάμβανον μόνον. τοιαύτη μὲν ἦν τῶν περὶ τὴν ἀλλήν ἢ ταραχῇ. πολλοῖς 241
δὲ τῶν φίλων καὶ τοῦτο αὐτὸ προεῖπεν, ὡς οὐδ' ἐμφανίζεσθαι δεόν αὐτῷ λοιπὸν οὐδὲ εἰς
τὰ βασίλεια εἰσιέναι. ταύτην δὲ τὴν παραγγελίαν ἐποιεῖτο καθ' ὧν ἡ παρρησία ἐλάττονος
25 ἢ πλείονος ἐντροπῆς μετελήφει· καὶ γὰρ Ἀνδρόμαχον καὶ Γέμελον ἄνδρας φίλους αὐτῷ 242
καὶ τί γὰρ ἢ πρῶτον παρρησίας τόπον ἐσχηκότας παρητήσατο τότε, τὸν μὲν, ὅτι Δημήτριος 243
ὁ παῖς αὐτοῦ συνήθης ἦν Ἀλεξάνδρῳ, Γέμελον δὲ εὖνον ἐπιστάμενος ἐκείνῳ. ἦν δὲ τού- 244
των ἀπάντων αἴτιος Ἀντίπατρος. τότε γοῖν τῶν περὶ τὸν Ἀνδρόμαχον ἀπελαθέντων λόγου 245
καὶ παρρησίας πρῶτον μὲν ὁ βασιλεὺς ὅσους ᾤετο πιστοὺς Ἀλεξάνδρῳ βασάνοις ἀνέκρινεν,
30 εἴ τι κατ' αὐτοῦ τολμηθὲν εἰδείησαν· οἱ δὲ ἀπέθνησκον οὐδὲν ἔχοντες λέγειν. τῷ δὲ ἦν 246
φιλονεικίας αἴτιον, εἰ μὴ τι τοιοῦτον οἶον ἐνεόει κακῶς εὐρίσκετο. καὶ τις ἐν πολλοῖς 247
τοῖς βασανιζομένοις εἶπεν, ὡς οἶδε τὸν νεανίσκον λέγοντα πολλάκις, ὅταν ἐπαινούμενος
τύχῃ, τὸ τε σῶμα ὡς εἴη μέγας καὶ τὴν τοξικὴν εὐστοχος καὶ τὰλλα πρὸς ἀρετὴν ὑπέρ
πάντας, ὅτι αὐτῷ τὰ καλὰ λυπηρὰ μᾶλλον ἤπερ ἀγαθὰ παρὰ τῆς φύσεως ἐστίν· ἀχθεσθαι
35 γὰρ ἐπ' αὐτοῖς τὸν πατέρα καὶ φθονεῖν. αὐτὸς τὲ ὅταν περιπατῶ σιστέλλειν αὐτὸν καὶ 248
καθαίρειν ὡς μὴ μείζων ὀρᾶσθαι, τοξεύων δ' ἐν τοῖς κυνηγεσίαις ἐκείνου παρόντος ἀπὸ
σκοποῦ ῥίπτειν· τὴν γὰρ φιλοτιμίαν εἰδέσθαι τοῦ γεγενηκότος τούτων εὐδοκιομένων.
προσετίθει δὲ ὅτι καὶ συνεργὸν ἔχων τὸν ἀδελφὸν Ἀριστόβουλον βουλευσάιτο ἐν κυνηγεσίᾳ 249
λοχῆσας ἀνελεῖν τὸν πατέρα καὶ φεύγειν εἰς Ῥώμην, ἐπειδὴν τοῦτο αὐτῷ πραχθῆι, τὴν*

6 ἀγγέλει man. 2 Busb. — 25 et 27 Γέμελλον Iosephus. — 28 λόγου, litt. ου in ras. Busb. —
30 ἡθείεσαν man. 1 Busb.

Zonaras I p. 445 Bonn.

- 250 βασιλείαν αἰτησόμενος. εὐρέθη δὲ καὶ γράμματα τοῦ νεανίσκου πρὸς τὸν ἀδελφόν, ἐν οἷς ἐμέμφετο τὸν πατέρα μὴ δίκαια ποιεῖν, Ἀντιπάτρῳ χώραν ἀπονέμοντι πρόσδοτον διακοσίων
- 251 τάλαντων φέρονσαν. ἐπὶ τούτοις εὐθύς μὲν ἔδοξε τι πιστὸν ἔχειν Ἡρώδης, ὡς ᾤετο, κατὰ τῆς τῶν παιδῶν ὑποψίας καὶ συλλαβῶν ἔδρασε τὸν Ἀλέξανδρον. αὐτῷ δὲ οὐκ ἀνίει χαλεπὸς ὢν ἀναλογιζομένῳ γὰρ ἄξιον μὲν ἐπιβουλῆς ἐξ αὐτῶν εἰσφαινετο οὐδὲν, μέμψεις δὲ καὶ νεανικαὶ φιλοτιμίαι, καὶ τὸ κτείναντα φανερώς τὸν πατέρα εἰς τὴν Ῥώμην ὁρμᾶν
- 252 ἀπίθανον. ἤξιον δὲ καὶ μείζον τί λαβεῖν τῆς περὶ τὸν υἱὸν παρανομίας τεκμήριον καὶ φιλόνομικος ἦν μὴ δόξαι προπετῶς τὰ δεσμὰ κατεγνώκεναι. τῶν τε φίλων τῶν Ἀλεξάνδρου βασιανίζων τοὺς ἐν τέλει διέφθειρεν αὐτῶν οὐκ ὀλίγους μηδὲν εἰπόντας ὢν ἐκεῖνος ᾤετο.
- 253 πολλῆς δὲ τῆς εἰς τὸ τοιοῦτον ἐτοιμότητος οὐσίας καὶ φόβου καὶ ταραχῆς περὶ τὸ βασίλειον, 10 εἰς τις τῶν νεωτέρων ὡς ἐν ταῖς ἀνάγκαις ἐγένετο, διαπέμπειν ἔφη τοῖς ἐν Ῥώμῃ φίλοις τὸν Ἀλέξανδρον ἀξιοῦντα κληθῆναι θάττον ὑπὸ Καίσαρος· ἔχειν γὰρ αὐτῷ πράξιν ἐπ' αὐτὸν συνισταμένην μηνύσαι Μιθριδάτην τὸν βασιλέα Παρθῶν τοῦ πατρὸς ἡρημένου κατὰ
- 254 Ῥωμαίων φίλον· εἶναι δὲ αὐτῷ καὶ φάρμακον κατεσκευασμένον ἐν Ἀσκάλωνι. τούτοις ἐπίστευσεν Ἡρώδης καὶ τινὰ παραμυθίαν τῆς προπετείας εἴληψε. καὶ τὸ μὲν φάρμακον 15
- 255 εὐθύς ἐσπουδακότε ζητεῖν οὐκ εὐρέθη· τὴν δὲ ὑπερβολὴν τῶν κακῶν Ἀλέξανδρος εἰς φιλονεικίας ἐπιρρῶσαι θέλων εἰς μὲν ἀρησιαν οὐκ ἐτράπετο, μετῆι δὲ τὴν προπέτειαν τοῦ πατρὸς ἀμαρτίᾳ μείζονι, τάχα καὶ διὰ τούτου δυσωπῆσαι βουλόμενος τὸ πρὸς τὰς διαβολὰς ἔτοιμον, οὐκ ἦμισα δὲ εἰ καὶ ἔτυχε πιστευθεῖς κακοῦν αὐτὸν καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν
- 256 προσηρημένος. γράμματα γὰρ γράψας ἐν βίβλοις τέσσαρσιν ἀπέστειλεν, ὡς οὐδὲν δεῖ 20 βασιανίζειν οὐδὲ περαιτέρω χωρεῖν· γενέσθαι γὰρ τὴν ἐπιβουλὴν καὶ ταύτης συλλαμβάνειν τὸν τε Φερώραν καὶ τοὺς πιστοτάτους αὐτῷ τῶν φίλων, Σαλώμην δὲ καὶ νύκτωρ ἐπεισελ-
- 257 θούσαν αὐτῷ μιγῆναι ἄκοντι, καὶ πάντας ἐπιταυτὸν ἦκειν τοῦ θάττον ἐκεῖνον ἐκποδῶν ποιουσαμένους ἄδειαν τῆς αἰεῖ προσδοκίας σχεῖν. ἐν ταῦτοις καὶ Πτολεμαῖος διεβέβλητο
- 258 καὶ Σαπίνιος οἱ πιστότατοι τῷ βασιλεῖ. καὶ τί γὰρ ἢ καθάπερ λύττης τινὸς ἐμπεισοῦσης 25
- 259 κατ' ἀλλήλων οἱ πάλοι φίλιταιοι τεθρηῖοντο. πολλάκις γοῦν ὡς ἐπανιστάμενον αὐτῷ τὸν υἱὸν Ἡρώδης ἔ' καὶ ξιφίρη παρεστῶτα διὰ φαντασίας ἐλάμβανε.
- 261 Ἀρχέλαος δὲ ὁ τῶν Καππαδοκῶν βασιλεὺς ὡς ἐπύθετο τὰ κατὰ τὸν Ἡρώδη, ἀγωνιῶν ὑπὲρ τε τῆς θυγατρὸς καὶ τοῦ νεανίσκου καὶ συναλγῶν ἀνδρὶ φίλῳ τῆς ἐπὶ
- 262 τοςόνδε ταραχῆς, ἦκε. τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἢ φάναι γενέσθαι τι προπετὲς αὐτῷ τελέως 30
- 263 ἀνοίκειον εἰς τὸν καιρὸν ἠγήσατο· μετῆι δ' ἐτέρως τῶν ἠτυχημένων τὴν ἐπανόρθωσιν ὀργιζόμενος τῷ νεανίσκῳ κάκεῖνον ἐπιεικῆ λέγων τῷ μηδὲν ἐκ προπετείας ἐργάσασθαι, τὸν τε γάμον διαλύσειν ἔφη πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον, καὶ μηδὲ τῆς θυγατρὸς φείσασθαι, εἴ τι
- 264 συνειδυῖα τούτου οὐ κατεμήνυσε. τοιοῦτον δὲ ὄντος Ἀρχελαίου μετέπιπτεν ὁ Ἡρώδης τῆς
- 265 χαλεπότητος καὶ κατὰ μικρὸν εἰς τὸ τοῦ πατρὸς ἀντιμεθίστατο πάθος. οἰκτρὸς δὲ ἦν ἐν 35 ἀμφοτέροις, ὅτε μὲν ἀπελύντό τινες τὰς τοῦ νεανίσκου διαβολὰς εἰς ὄργην ἐκταραττόμενος, ἐπειδὴ δὲ Ἀρχέλαος συγκατηγόρει, πρὸς δάκρυα καὶ λύπην οὐκ ἀπαθῆ μεθιστάμενος· ἐδεῖτο

2 ἀπονέμοντα Iosephus. — 3 κατὰ τῆς] τῆς κατὰ Iosephus. — 6 καὶ in ras. 1 litterae man. 2 Busb. — 10 βασίλειον, ο ex α corr. Busb. — 16 ἐκ φιλονεικίας Iosephus φιλονεικός Zonaras. — 25 σαπίνιος Busb. — ἦ] εἰ Berol. et man. 1 Busb. — 26 τεθρηῖονται Busb. — 28 i. marg. 4' Busb. — 32 τὸν νεανίσκον Busb.; τῷ νεανίσκῳ habuisse vid. etiam Zonaras. — 34 τοῦτο Berol. τούτῳ Iosephus.

Zonaras I p. 447 Bonn.

- γοῦν ἐκεῖνον μὴτε διαλύειν τὸν γάμον ὄργῃ τὰ ἔλαττον ἔχειν ἐφ' οἷς ὁ νεανίσκος ἠδίκηκεν. Ἀρχέλαος δὲ παραλαβὼν ἐπιεικέστερον εἰς τοὺς φίλους μετέφερε τὰς διαβολὰς, ἐκεῖνων 266 εἶναι λέγων νέον ὄντα καὶ κακοηθείας ἀναίσθητον διαφθεῖραι, τὸν δὲ ἀδελφὸν αὐτῷ μᾶλλον εἰς ὑποψίαν καθίστη· τοῦ δὲ Ἡρώδου χαλεπῶς καὶ πρὸς τὸν Φερώραν ἔχοντος ὁ 267
- 5 μὲν ἀπορία τοῦ διαλλάξαντος Ἀρχελαίου ὄρων μάλιστα δυνάμενον πρὸς ἐκεῖνον ἐτράπετο μελανείμων καὶ πάντα τὰ σημεῖα τῆς μετὰ μικρὸν ἀπωλείας ἔχων, Ἀρχέλαος δὲ οὔτε 268 ὑπερεῖδεν τὴν ἔντευξιν οὔτ' ἔφη δυνατὸς εἶναι μεταπέθειν οὕτως ἔχοντα τὸν βασιλέα· βέλτιον δ' εἶναι αὐτῷ προσιέναι καὶ δεῖσθαι πάντων αἰτίων αὐτὸν ὁμολογοῦντα· ἀφελεῖν γὰρ οὕτως τοῦ θυμοῦ τὸ περιττὸν αὐτὸς τὲ συλλήψεσθαι παρῶν. πεισθέντος δὲ τοῦ 269
- 10 Φερώρα αἴ τε διαβολαὶ παρὰ δόξαν ἀφήρητο τοῦ νεανίσκου καὶ Φερώραν Ἀρχέλαος διήλαξεν. ἐποιήσατο δὲ καὶ συνθήκας εἰς Ῥώμην ἐλθεῖν, ἐπειδὴ περὶ τούτων ἐγγράπτο Καίσαρι. 270
- Γενομένῳ δὲ ἐν τῇ Ῥώμῃ κάκεῖθεν ἐπανήκοντι συνέστη πόλεμος πρὸς τοὺς 271 Ἀραβίας ἐξ αἰτίας τοιαύτης· οἱ κατοικοῦντες τὸν Τράχωνα Καίσαρος ἀφελόμενον Ζηρόδωρον καὶ προσθέντος Ἡρώδῃ τὴν χώραν ληστεύειν μὲν οὐκ εἶχον ἔξουσίαν ἔτι, γεωργεῖν δὲ καὶ
- 15 ζῆν ἡμέρους ἠναγκάζοντο. τὸ δὲ ἦν ἐκεῖνοις οὐκ αἰρετόν. ἤμους τέως διὰ θεός τοῦ βασιλέως 272 ἀπέχοντο τῶν εἰς τοὺς περιοίκους ἀδικημάτων, καὶ πολλὴ διατοῦτο ἦν εὐδοξία τῆς ἐπιμελείας Ἡρώδῃ. γενομένου δὲ εἰς τὴν Ῥώμην, ὅτε καὶ τοῦ παιδὸς Ἀλεξάνδρου κατηγόρει, 273
- διεδόθη λόγος, ὡς ἀπολωλὸς εἶη. διασπαρέντες οὖν οἱ τὸν Τράχωνα νεμόμενοι τῆς τε ἀρχῆς ἀπέστησαν καὶ πάλιν τοὺς πλησιοχώρους ἰδίκοι. τότε μὲν οὖν αὐτοὺς οἱ στρατηγοὶ 274
- 20 τοῦ βασιλέως ἀπόντος ἐχειρώσαντο. περὶ τετταράκοντα δὲ τινες ἀρχιλησταὶ κατὰ θεός τῶν ἠλωκώτων ἐξέλιπον μὲν τὴν χώραν, εἰς δὲ τὴν Ἀραβίαν ἀφορμήσαντες Συλαίου δεξα- 275
- μένου μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ Σαλώμης γάμου καὶ τόπον ἐρμυδὸν δόντος ᾤκησαν καὶ κατατρέχοντες οὐ μόνον τὴν Ἰουδαίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν κοίλην Συρίαν ἅπασαν ἐληΐζοντο. Ἡρώδης δὲ ἐπανελθὼν ἀπὸ τῆς Ῥώμης τῶν μὲν ληστῶν οὐ δυνάμενος ἐγκρατῆς 276
- 25 γενέσθαι διὰ τὴν ἐκ τῶν Ἀράβων ἀσφάλειαν, χαλεπῶς δὲ ἔχων, αὐτοὺς τῶν ἀδικημάτων ἐκπεριελθὼν τὸν Τράχωνα τοὺς οἰκίους αὐτῶν ἀπέσφαξεν. ἐντεῦθεν 277
- ἐκεῖνοι μᾶλλον πρὸς ὄργας ὢν ἐπεπόνθεισαν ἠρεθίσθησαν ὄντος αὐτοῖς καὶ νόμου ἐπεξίεναι πάντα τρόπον τοὺς τῶν οἰκείων φρονεῖς. ἀνυποτιμήτως οὖν τὴν Ἡρώδου πᾶσαν ἄγοντες καὶ φέροντες διετέλου. ἐκεῖνος δὲ διελέγετο περὶ τούτων
- 30 τοῖς Καίσαρος ἠγεμόσιν ἐπὶ κολάσει τοὺς ληστὰς ἐξαιτούμενος. οἱ δὲ πλείους μὲν 278 ἐγίνοντο, πάντα δὲ διετάραττον ἐπαναστάσει χωρὶα καὶ κόμας τῆς Ἡρώδου βασιλείας πορθοῦντες καὶ τοὺς λαμβανομένους ἀποσφάττοντες· ἐγεγόνεισαν γὰρ ἤδη περὶ χιλίους. ἐφ' οἷς ἀχθόμενος Ἡρώδης τοὺς τε ληστὰς ἐξήτει καὶ χρεός ὁ διὰ Συλαίου 279
- δανείσας ἦν Ὀβάδα τάλαντα πεντακόσια, παρηκούσης αὐτῷ τῆς προθεσμίας ἀπολαβεῖν 35 ἤξιον. Συλαῖος δὲ τὸν μὲν Ὀβάδαν παρωσάμενος, αὐτὸς δὲ ἅπαντα διοικῶν, τοὺς τε ληστὰς 280
- ἔξαρος ἦν μὴ κατὰ τὴν Ἀραβίαν εἶναι καὶ περὶ τῶν χρημάτων ἀνεβάλλετο, περὶ ὧν ἐπὶ τῶν τῆς Συρίας ἐπιστατούντων Ῥωμαίων ἐγίνοντο λόγοι. τέλος συνέθεντο δι' ἐκεῖνων ἐντός 281

1 ὄργης Iosephus. — 2 ἐκεῖνον Busb. — 5 διαλλάξαντος Berol. — 14 Ἡρώδου Berol. — 17 γενομένου] πλεύσαντος Iosephus. — ὅτι Berol. — 20 τετταράκοντα δὲ] Berol. cum Iosepho δὲ τετταράκοντά Busb. — 22 τοῦ] τῆς Berol. — 24 ληστῶν ... ἐκ τῶν] ex Berol., om. Busb. — 24 αὐτὸς Iosephus. — 26 ἐπεπόνθεισαν Busb. — 27 οὖν τὴν] Berol. τὴν οὖν Busb. — 31 ἐτάραττον Berol. cum Iosepho — ἐπαναστάσει om. Berol. — 31 χωρίας man. 1 Busb.

ἡμερῶν τριάκοντα τὰ τε χρήματα τὸν Ἡρώδη ἀπολαβεῖν καὶ τοὺς ἀλλήλων ἑκατέρω ἀπο-
 καταστῆναι τῇ βασιλείᾳ. καὶ παρὰ μὲν Ἡρώδη τῶν Ἀράβων οὐδεὶς εὐρέθη τὸ σύνολον,
 282 οἱ δὲ Ἀραβες ἴλέγοντο τοὺς ληστὰς παρ' αὐτοῖς ἔχειν. διελθούσης δὲ τῆς προθεσμίας
 283 ὁ Συλαῖος οὐδὲν τῶν δικαίων πσποίηται, ἀλλ' εἰς Ῥώμην ἀνέρχεται. Ἡρώδης δὲ τῶν τῆς
 Συρίας ἡγεμόνων Ῥωμαίων ἐπιτροπέωντων ἀγνωμονοῦντας ἐπεξιέναι τοὺς Ἀραβας, στρατιᾶν 5
 ἔχων εἰς τὴν Ἀραβίαν προσήγαγε, καὶ γενόμενος ἐπὶ τοῦ φρουρίου τοῦ τοὺς ληστὰς ἔχοντος
 αἰρεῖ μὲν ἐξ ἐφόδου πάντας αὐτοὺς, κατασκάπτει δὲ τὸ χωρίον τῶν δὲ ἄλλων οὐδὲν
 284 ἐλύπησε. ἐκβοηθησάντων δὲ τῶν Ἀράβων ἡγουμένου Νακέβου μάχη γίνεται, καθ' ἣν ὀλίγοι
 μὲν τῶν Ἡρώδου, Νάκεβος δ' ὁ τῶν Ἀράβων στρατηγὸς καὶ περὶ εἴκοσι πέντε τῶν σὺν
 285 αὐτῷ πίπτουσιν, οἱ δὲ ἄλλοι πρὸς φυγὴν ἐτρέποντο. τισάμενος δὲ τούτους τρισχιλίους 10
 Ἰδουμαίους ἐπὶ τῇ Τραχωνίτιδι κατοικίας εἶργε ληστὰς τοὺς ἐκεῖ, καὶ περὶ τούτων τοῖς
 ἡγεμόσιν ἔπεμπε περὶ Φοινίκην οὖσιν, ἀποδεικνύς ὅτι μηδὲν πλέον ὢν ἀγνωμονοῦντας
 286 ἐπεξελεῖν ἔδει τοὺς Ἀραβας αὐτῷ πέπρακται. ἄγγελοι δὲ Συλαίῳ καταταχίσαντες εἰς
 287 Ῥώμην τὰ πεπραγμένα δισάφουν. ὁ δὲ ἦδη μὲν ἐπεπραγμάτετο γνώριμος εἶναι Καίσαρι,
 τότε δὲ περὶ τὴν αὐτὴν ἀναστρεφόμενος ὡς ἤκουσεν εὐθὺς μεταμφιέννεται μέλαιναν 15
 ἐσθῆτα καὶ παρελθὼν ἔλεγεν, ὅτι πολέμῳ τὰ κατὰ τὴν Ἀραβίαν εἶη κεκακωμένα καὶ πᾶσα
 288 ἀνάστατος ἢ βασιλείος στρατιὰ πορθήσαντος Ἡρώδου. δακρύων δὲ πεντακοσίους μὲν ἐπὶ
 δισχιλίοις ἀπολωλέναι Ἀράβων τοὺς πρώτους ἔλεγεν, ἀνηρῆσθαι δὲ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν
 289 Ἀβεκὸν οἰκτεῖον αὐτῷ καὶ συγγενῇ, πλοῦτον δὲ διηπάσθαι. τοιαῦτα τοῦ Συλαίου λέγοντος
 παροξυνθεὶς ἐπὶ τοῖς λεγομένοις ὁ Καίσαρ ἀνέκρινε τῶν Ἡρώδου τοὺς παρόντας καὶ τῶν 20
 290 ἰδίων τοὺς ἀπὸ Συρίας ἦκοντας αὐτὸ μόνον, εἰ τὴν στρατιᾶν Ἡρώδης καταγάγοι. τῶν δὲ
 τοῦτο μὲν λέγειν ἀνάγκην ἔχόντων, τὸ δὲ ἐφ' ὅτῳ καὶ πῶς οὐκ ἀκούοντος, ὄρμη τε μείζων
 ἐγένετο τῷ Καίσαρι καὶ γράφει πρὸς τὸν Ἡρώδη τὰ ἄλλα χαλεπῶς καὶ τοῦτο τῆς ἐπι-
 291 στολῆς τὸ κεφάλαιον, ὅτι πάλαι χρώμενος αὐτῷ φίλῳ νῦν ὑπηκόῳ χρήσεται. γράφει δὲ
 Συλαῖος ὑπὲρ τούτων τοῖς Ἀραβῶν. οἱ δὲ ἐπαρθέτες οὐδὲ τῶν ληστῶν ὅσοι διέφυγον 25
 292 ἐξεδίδοσαν οὔτε τὰ χρήματα διενλύτουν. ἐπιτίθενται δὲ τῷ καιρῷ καὶ οἱ τὴν Τραχωνίτιν
 ἔχοντες τῆς τῶν Ἰουδαίων φρουρᾶς κατεξαναστάντες καὶ ληστηρίοις χρώμενοι μετὰ τῶν
 Ἀράβων, οἷς ἐληλάτουν τὴν ἐκείνων χώραν.
 293 Ἡρώδης δὲ ταῦτα πάντα φέρων ἠνείχετο μεταβεληκνίας αὐτῷ τῆς παρρησίας, ἣν
 εἶχε διὰ Καίσαρα· οὐδὲ γὰρ πέμπαντος αὐτοῦ πρεσβείαν ἀπολογησομένην ὁ Καίσαρ 30
 294 ἠνέσχετο. ἦν οὖν ἐπὶ τούτοις ἀθυμία καὶ δέος, ὃ τε Συλαῖος οὐ μετρίως ἐλύπει πιστευθεὶς
 καὶ παρῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ, τότε δὲ μειζῶνων ἀπτόμενος· ὁ μὲν γὰρ Ὀβάδας ἐτεθνήκει,
 295 παραλαμβάνει δὲ τὴν τῶν Ἀράβων ἀρχὴν Αἰνείας ὁ μετονομασθεὶς Ἀρέτας. τοῦτον δὲ
 ἐπιχειρεῖ διαβολαῖς παρωσάμενος αὐτὸς ἀναλαμβάνειν τὴν ἀρχήν. ὁ δὲ Καίσαρ τῷ μὴ
 296 τὸν Ἀρέταν ἐπιστεῖλαντα πρότερον αὐτῷ βασιλεύειν ὀργίζετο. πέμπει δὲ κάκεϊνος ἐπι- 35
 στολὴν καὶ δῶρα τῷ Καίσαρι. ἡ δὲ ἐπιστολὴ κατηγορεῖ Συλαῖον ὄντα ποιηρὸν δοῦλον
 Ὀβάδαν φαρμάκοις διαφθεῖραι καὶ ζῶντος ἔτι κρατεῖν αὐτὸν τὰς τε τῶν Ἀράβων μοιχεύ-
 297 οντα καὶ χρήματα δανειζόμενον, ὥστε ἐξιδιώσασθαι τὴν ἀρχήν. προσέσχε δὲ οὐδὲ τούτοις

1 ἀλλήλων ex ἀλλήλοισ corr. vid. Busb. — 3 i. marg. εἰ Busb. — 19 Ἀβεκον] Berol. ἄβεκον (supra
 scripsit man. 2) Busb. — 22 ὄρμη] ὄργη Iosephus. — 24 δέ] καὶ Berol. δὲ καὶ Iosephus. — 38 οὐδέ] οὐ Busb.

Zonaras I p. 447 Bonn.

ὁ Καίσαρ, ἀλλ' ἀποπέμπτει μηδὲν τῶν δῶρων λαβῶν. τὰ δὲ ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν καὶ Ἀραβίαν
 αἰεὶ καὶ μᾶλλον ἐπεδίδου, τὰ μὲν εἰς ἀταξίαν, τὰ δὲ ὡς διαφθειρομένων μηδένα προεστάναι·
 τῶν μὲν γὰρ βασιλείων ὁ μὲν οὐπω τὴν ἀρχὴν βεβαίαν ἔχων οὐχ ἱκανὸς ἦν κωλύειν τοὺς 298
 ἀδικοῦντας, Ἡρώδης δὲ ἐφ' οἷς ἡμύνετο Καίσαρος ὀργισθέντος ἀπάσας τὰς εἰς αὐτὸν
 5 παρανομίας φέρειν ἠναγκάζετο. ἔγνω οὖν πάλιν εἰς Ῥώμην ἀποστέλλειν, εἴ τι δύναιτο 299
 μετριώτερον εὐρεῖν διὰ τε τῶν φίλων καὶ πρὸς αὐτὸν Καίσαρα τὴν ἐντυχίαν ποιησάμενος.
 κάκει μὲν ὁ Λαμασκηνὸς ἀπῆει Νικόλαος.

Ἐξετάρατε δὲ τὰ περὶ τὴν οἰκίαν καὶ τοὺς παῖδας αὐτῷ πολὺ χειρὸν ἐσχηκότα 300
 κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνοι, αὐξηθέντα παρὰ τοιαύτην αἰτίαν. Εὐρυκλῆς ἀπὸ Λακεδαίμονος 301
 10 οὐκ ἄσημος τῶν ἐκεῖ κακὸς δὲ τὴν ψυχὴν ἀνθρώπος καὶ περὶ τρυφήν καὶ κολακείαν δεινὸς
 ἑκάτερον αὐτῶν ἔχειν τὸ καὶ μὴ δοκεῖν, ἐπιδημήσας ὡς τὸν Ἡρώδη δίδωσιν αὐτῷ δῶρα
 καὶ πλείω παρ' ἐκείνου λαβῶν ἐπραγματεύσατο φίλος ἐν τοῖς μάλιστα γενέσθαι βασιλέως.
 ἦν δὲ αὐτῷ καταγωγὴ μὲν ἐν τοῖς Ἀντιπάτρου, πρόσοδος δὲ καὶ συνήθεια πρὸς τὸν 302
 Ἀλέξανδρον· Ἀρχελάῳ γὰρ ἔλεγεν εἶναι τῷ Καππαδόκῃ διὰ σπουδῆς. ὄθεν καὶ τὴν 303
 15 Γλαφύραν ὑπεκρίνετο τιμᾶν, καὶ πολλὸς ἦν ἀφανῶς μὲν ἐκθεραπεύων ἀπαντίας, αἰεὶ δὲ τοῖς
 λαλουμένοις ἢ γινόμενοις προσέχων, ὡς ἐξ αὐτῶν ἀντιχαρίζεσθαι τὰς διαβολὰς. τέλος δὲ 304
 τοιοῦτος ἐκάστῳ κατὰ συντυχίας ἀπέβαινε, ὡς ἐκείνῳ μὲν εἶναι φίλος, τοῖς δὲ ἄλλοις
 δοκεῖν κατὰ τὸ συμφέρον ἐκείνῳ προσεῖναι. ὄθεν Ἀλέξανδρος ἐνέφαινε μὲν ἀχθόμενος, 305
 ὡς ὁ πατὴρ ἀλλοτριούται, καὶ τὰ περὶ τὴν μητέρα διηγέτο καὶ τὸν Ἀντίπατρον, ὅτι παρω-
 20 θούμενος αὐτοὺς τῆς τιμῆς τὰ πάντα ἦδη δύναται. τούτων τὸ ἀνεκτὸν οὐδὲν ἔφη κατε-
 σκευασμένον πρὸς μῖσος ἦδη τοῦ πατρός. τοιαῦτα μὲν ἐκεῖνος ὡς εἰκὸς ἐφ' οἷς ἤλγει· τοὺς 306
 δὲ λόγους Εὐρυκλῆς Ἀντιπάλτρω ἀνέφερεν. Ἀντίπατρος δ' εὐνοῦν εἶναι ὑπολαμβάνων ἐκ 307
 τούτων μεγάλας αὐτῷ δωρεὰς ἐδίδου καὶ τέλος ἦδη πείθει πρὸς τὸν Ἡρώδη ἀναφέρειν
 τὸν λόγον. ὁ δὲ οὕτω διεθήκε τὸν βασιλέα περιάγων αἰεὶ τοῖς ῥήμασι καὶ παροξύνων, ὡς 308
 25 ἀμετάγνωστον ποιῆσαι τὸ μῖσος. εὐθὺς δὲ δίδωσιν Εὐρυκλεῖ δωρεὰν πεντήκοντα τάλαντα. 309
 ὁ δὲ καὶ πρὸς Ἀρχελάον διαβάς Ἀλέξανδρον ἐπήγει καὶ χρήσιμος ἔλεγεν αὐτῷ πολλὰ πρὸς τὰς
 διαλλαγὰς πρὸς τὸν πατέρα γενέσθαι. χρηματισάμενος δὲ καὶ παρ' ἐκείνου πρὶν κατα- 310
 γραφῆναι τῆς κακοφθείας ἀπήει. ὁ δὲ Ἡρώδης οὐχ ὥσπερ πρότερον εἶχε πρὸς τε τὸν, 311
 Ἀλέξανδρον καὶ τὸν Ἀριστόβουλον ἀκούων μόνον τὰς κατ' αὐτῶν διαβολὰς, ἀλλ' ἦδη διὰ
 30 μίσους γεγεννημένος αὐτὸς εἰ καὶ μὴ λέγοι τίς ἐξεργάζετο, περιτηρῶν ἕκαστα καὶ πυνθανό- 312
 μενος. ἐπιγίνεται δὲ κατὰ τῶν νεανίσκων μείζον τί, σκευωρουμένης αἰεὶ τῆς κατ' αὐτῶν 313
 διαβολῆς καὶ πᾶσιν, ὡς εἰπεῖν, ἄθλου προκειμένου λέγειν τί περὶ ἐκείνων δυσχερές.
 σωματοφύλακες ἦσαν Ἡρώδη δύο κατ' ἰσχὺν καὶ μέγεθος τιμώμενοι Ἰούκουνδος καὶ Τύραννος. 314
 οὗτοι προσκρούσαντος αὐτοῖς τοῦ βασιλέως ἀπεωσμένοι τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον ἦσαν συνιπ-
 35 παζόμενοι καὶ κατὰ γυμνάσια τιμώμενοι καὶ τι χρυσίον καὶ δωρεὰς ἄλλας ἐλάμβανον.
 εὐθὺς οὖν καὶ τούτους ὁ βασιλεὺς ἔχων ἐν ὑποψίᾳ ἐβασάνιζεν, οἱ δὲ διακαρτερήσαντες 315
 πολὺν χρόνον ὕστερον ἔλεγον, ὅτι πείθοι φρονεῖν αὐτοὺς Ἡρώδη Ἀλέξανδρος ἔπειτ' εἰς
 κυνηγέσιον θηρίων διώκων προσβάλοι· δυνατὸν γὰρ εἶη λέγειν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἔππου κατενεχ-
 θεῖς ἐμπαρεῖη ταῖς ἑαυτοῦ λόγχαις· καὶ γὰρ πρότερον αὐτῷ τοιοῦτον γεγενῆσθαι πάθος.

1 ἐπὶ] περὶ Iosephus. — 8 i. marg. εἰ Busb. — 11 ἑκατέρω, ο in ras. Busb. — 26 πρὸς] Berol., om. Busb. — 33 λούκανθος Busb. — 34 συνιπαζόμενοι man. 1 Busb.

Zonaras I p. 448 Bonn.

- 316 ἐπέδειξαν δὲ καὶ χρυσίον ἐν ἰππῶνι καταργημένον καὶ τὸν ἀρχικυνηγὸν ἐξήλεγον, ὅτι καὶ
 λόγῃς αὐτοῖς δοίη βασιλικὰς καὶ τοῖς Ἀλεξάνδρον θεραπεύουσιν ὅπλα κελύοντος ἐκείνου.
 317 μετὰ τούτους ὁ φρούραρχος Ἀλεξάνδριον συλληφθεὶς ἐβασανίζετο· καὶ γὰρ κάκεινος αἰτίαν
 εἶχεν ὡς ἐπαγγελάμενος δέξασθαι τῷ φρουρίῳ καὶ παρέξειν τοῖς νεανίσκοις χρήματα
 318 ὑπεσχῆσθαι τὰ κείμενα τῶν βασιλικῶν κατ' ἐκείνο τὸ φρούριον. αὐτὸς μὲν οὖν οὐδὲν
 ἀμολόγει, υἱὸς δὲ αὐτοῦ παρελθὼν ταῦτα ἔφη γενέσθαι καὶ γράμματα ἐπέδωκεν ὡς εἰκάσαι
 τῆς Ἀλεξάνδρου χειρὸς φράζοντα „τελέσαντες ἂ σὺν θεῷ εἰπεῖν προυθήμεθα ἥξομεν πρὸς
 319 ὑμᾶς· ἀλλὰ πειράσθητε, καθὼς ὑπέσχεσθε, δέξασθαι ἡμᾶς τῷ φρουρίῳ“. μετὰ τοῦτο τὸ
 γράμμα ὁ μὲν Ἡρώδης οὐκέτι ἐνδοιασίμως εἶχε περὶ τῆς τῶν παίδων εἰς αὐτὸν ἐπιβουλῆς,
 Ἀλεξάνδρος δὲ Διόφαντον ἔφη τὸν γραμματεῖα μιμήσασθαι τὸν τύπον καὶ δι' Ἀντιπάτρου
 320 κακουρηθῆναι τὸ γραμματεῖον· ὁ γὰρ Διόφαντος τὰ τοιαῦτα ἐδάκει δεινός, ἐν ὑστέρῳ
 δὲ διελεγχθεὶς ἐπ' ἄλλοις οὕτως ἀπέθανε. τοὺς δὲ βασανισθέντας ὁ βασιλεὺς καὶ εἰς τὸ
 πλῆθος προήγαγε κατηγοροῦντας τῶν παίδων· καὶ τούτους μὲν ἐκ χειρὸς βάλλοντες οἱ
 321 πολλοὶ ἔκτειναν. ὠρημένων δὲ καὶ τοὺς περὶ Ἀλεξάνδρον ὁμοίως κτείνειν, τοῦτο μὲν
 ὁ βασιλεὺς παρητήσατο διὰ Πτολεμαίου καὶ Φερῶρα τὸ πλῆθος ἀναστειλάς, ἣν δὲ φυλακῆ
 15 καὶ τήρησις αὐτῶν, καὶ προσήει μὲν οὐδεὶς, πάντα δὲ ἐπεσκοπεῖτο τὰ γινόμενα καὶ λαλού-
 322 μενα, καὶ τί γὰρ ἢ καταδικῶν εἶχον ἀδοξίαν καὶ δέος. ἕτερος δ' αὐτῶν ὁ Ἀριστόβουλος ἐκ
 βαρυθυμίας ἐπαγόμενος καὶ τὴν ἑαυτοῦ τηθίδα καὶ πενθερὰν Σαλώμην συναλγεῖν αὐτῷ
 ταῖς συμφοραῖς καὶ μισεῖν τὸν τοιαῦτα πειθόμενον „οὐ γὰρ, ἔφη, καὶ σοὶ κίνδυνος ἀπωλείας
 323 διαβεβλημένη Σουλαίῳ κατ' ἐλπίδα γάμων ἅπαντα τάνθαδε προμηγύειν.“ τούτους ἐκείνη
 20 τοὺς λόγους ταχὺ προσφέρει τὰ δελφῶ. ὁ δὲ οὐκ ἔτι κατασχὼν αὐτὸν δῆσαι τὴν κελύει καὶ
 διαστήσαντας ἀπ' ἀλλήλων ὅσα κακῶς ἐποίησαν ἐπὶ τῷ πατρὶ ταῦτα γραψαμένους Καίσαρι
 324 ἀποφέρειν. οἱ δὲ ἐπεὶ τοῦτο προσετέτακτο αὐτοῖς, γράφουσιν ἐπιβουλὴν μὲν οὐτ' ἐννοῆσαι
 κατὰ τοῦ γεγεννηκότος οὔτε συσκευάσασθαι, δρασμῶ δὲ ἐπιβαλέσθαι καὶ τοῦτο δι' ἀνάγκην
 ὑπόπτου καὶ δυσχεροῦς ὄντος αὐτοῖς τοῦ βίου.
 325 Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἦκοντος ἀπὸ Καππαδοκίας πρεσβευτοῦ παρὰ Ἀρχελαίου Μήλα
 τινός, ὃς ἦν δυνάστης τῶν ἐκείνων, βουλόμενος Ἡρώδης ἐνδείξασθαι τὴν δύσνοιαν Ἀρχελαίου
 πρὸς αὐτὸν ἐκάλει τὸν Ἀλεξάνδρον, ὃς ἦν ἐν τοῖς δεσμοῖς, καὶ πάλιν ἠρώτα περὶ τῆς φυγῆς,
 326 ὅπου καὶ πῶς ἐγνώκασιν ἀποχωρεῖν. ὁ δὲ Ἀλεξάνδρος πρὸς Ἀρχελαίον ἔφη κάκειθεν εἰς
 Ῥώμην ὁμολογῆσαντα διαπέμψειν· ἀλλ' οὐδὲν οὔτε ἄτοπον οὔτε δυσχερὲς ἐντεθυμῆσθαι
 328 κατὰ τοῦ πατρὸς. τοιαῦτα λέγοντος ἐκέλευσεν ἄμα τὸν τε Μήλαν καὶ τὸν Ἀλεξάνδρον
 ἄγειν ὡς Γλαφύραν καὶ πυνθάνεσθαι παρ' αὐτῆς, εἰ μὴδὲν ἠγνόει τῶν εἰς ἐπιβουλὴν
 329 Ἡρώδου γινομένων. ὡς δὲ ἦκον, εὐθύς μὲν ἡ Γλαφύρα δεσμώτην ἰδοῦσα τὸν Ἀλεξάνδρον
 ἐπλήξατο τὴν κεφαλὴν καὶ μέγα καὶ περιπαθὲς ἀνόμωξεν. ἦν δὲ καὶ τοῦ νεανίσκου
 δάκρυα καὶ τῶν παρόντων ὀδυνηρὰ τις θέα μέχρι πλείονος οὐδὲν ἐφ' οἷς παρήσαν εἰπεῖν
 330 ἢ πράττειν δυναμένων. ὁπὲρ δὲ τοῦ Πτολεμαίου, τοῦτο γὰρ αὐτῷ ἐπετέτακτο, φράζειν
 331 κελύσαντος εἴ τι τῶν πρακτομένων σύναιδε τάνδρῃ, ἢ Γλαφύρα πρὸς ταῦτα ἀνεβόησε,

1 καὶ (ante τὸν) i. ras. 1—2 litterarum Busb. — 2 ἀλεξάνδρον, ον ex corr. Busb. — 7 προυθέ-
 μεθα] προσθέμεθα (supra scripsit man. 2) Busb. — 19 τοιαῦτα, litt. οιαῦ in ras. Busb. — 27 δυνάστης
 om. Busb. — Ἡρώδη Busb. — 28 ὅς] ὡς Iosephus. — 31 ἐκέλευσεν, litt. εν ex corr. Busb. — 35 παρήσαν
 ἦκον Iosephus.

Zonaras I p. 448 Bonn.

- „τίς δ' οὐκ ἂν συνέγνω ὑπὲρ τοῦ ψυχῆς ἐμοὶ στεργομένου πλέον καὶ κοινωνοῦ τέκνων;“ 330
 συνειδείη δὲ τέως οὐδὲν ἄτοπον, εἰ δὲ φέροι πρὸς σωτηρίαν τὴν ἐκείνου τὸ καὶ καθ' ἑαυτῆς 331
 φεύσασθαι, πάντα ὁμολογεῖν. ὁ δὲ Ἀλεξάνδρος „ἀσεβὲς μὲν οὐδέν, εἶπεν, οὐδὲ ὦν ὑπο-
 νοῦσιν οὐς ἤκιστα ἐχρῆν οὐτ' αὐτὸς ἐνενόησα οὔτε σὺ οἶσθα, ἀλλ' ὅτι παρ' Ἀρχελαίον
 5 ἀποχωρεῖν ἐγνώκειμεν κάκειθεν εἰς Ῥώμην.“ ταῦτα κάκεινης ὁμολογούσης ὁ μὲν Ἡρώδης 332
 Ἀρχελαίον ἐξηλέγχθαι τῆς πρὸς αὐτὸν δυσνοίας ὑπολαβὼν δίδωσιν Οὐλύμπῳ καὶ Οὐλομνίῳ
 γράμματα κελύσας ἐν παράπλῳ μὲν τῆ Κιλικίᾳ προσχόντας Ἀρχελαίῳ τὴν περὶ τούτων
 ἐντυχεῖν καὶ μεμψαμένους ὅτι τῆς ἐπιβουλῆς ἐφάψαιτο τοῖς παισὶν ἐκεῖθεν εἰς Ῥώμην
 πλεῖν. καὶν εὐρωσιν ἀνύσαντά τι Νικόλαον, ὡς μηκέτι αὐτῷ δυσχεραίνειν Καίσαρα, 333
 10 δίδοναι τὰς ἐπιστολὰς καὶ τοὺς ἐλέγχους κατὰ τῶν νεανίσκων κατεσκευασμένους ἀπέστειλεν.
 Ἀρχελαῖος μὲν οὖν ἀπελογεῖτο δέξασθαι μὲν τοὺς νεανίσκους ὁμολογήσας διὰ τὸ συμφέρον 334
 αὐτοῖς τὴν ἐκείνοις καὶ τῷ πατρὶ, μὴ καὶ χαλεπώτερόν τι προστεθῆ κατ' ὀργὴν ὦν ὑπόπτως
 ἔχοντες ἐστασίαζον· οὐ μὴν καὶ πρὸς Καίσαρα πέμψειν οὐδὲ ἄλλο τι κατὰ δύσνοιαν τὴν
 πρὸς ἐκείνον ὁμολογήσαι τοῖς νεανίσκοις. εἰς δὲ τὴν Ῥώμην ἀποκομισθέντες καιρὸν ἔσχον 335
 15 ἀποδοῦναι τὰ γράμματα Καίσαρι διηλλαγμένον εὐρόντες Ἡρώδῃ· τὰ γὰρ περὶ τὴν Νικολαίου
 πρεσβείαν ἀπέβη τοῦτον τὸν τρόπον· ὡς ἀνῆλθεν εἰς τὴν Ῥώμην καὶ περὶ τὴν αὐλὴν 336
 ἐγένετο, οὐκ ἐφ' οἷς ἐηλύθει μόνον ἀλλὰ καὶ Σουλαίου κατηγορεῖν ἤξιον, καὶ δῆλοι πρὸ
 τῆς ἐντυχίας ἦσαν ἀλλήλοις πολεμοῦντες. οἱ δὲ Ἀραβες ὑπονοήσαντες ἐξ αὐτοῦ καὶ τῷ 337
 Νικολαῷ προσελθόντες τὰς ἀδικίας πάσας ἐμήννον. ὁ δὲ Νικόλαος ἐντυχίαν τινὰ ταύτην 338
 20 ὄρῳ αὐτῷ προσγενομένην δι' αὐτῆς ἐπραγματεύσατο τὸ μέλλον, ἐπείγων εἰς διαλλαγὰς
 ἐλθεῖν Ἡρώδῃ ποιῆσαι Καίσαρα· σαφῶς γὰρ ἠπίστατο βουλομένῳ μὲν ἀπολογεῖσθαι περὶ
 ὦν ἐπραξεν οὐκ ἔσσεσθαι παρησίαν, ἐθέλοντι δὲ κατηγορεῖν Σουλαίου γενήσεσθαι καιρὸν
 ὑπὲρ Ἡρώδου λέγειν. συνεστῶτων οὖν ἐπ' ἀλλήλους ὁ Νικόλαος παρόντων αὐτῷ καὶ τῶν 339
 Ἀρέτα πρέσβειων τὰ τε ἄλλα κατηγορεῖ τοῦ Σουλαίου, τὴν τε τοῦ βασιλέως ἀπώλειαν
 25 λέγων καὶ πολλῶν Ἀράβων, χρήματά τε ὡς εἴη δεδανεισμένος ἐπ' οὐδὲν ὑγιές, καὶ μοιχείας 340
 ἐξελέγχων οὐ τῶν ἐν Ἀραβίᾳ μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν Ῥώμῃ γυναικῶν· προσετίθει δὲ τὸ
 μέγιστον, ὡς ἐξαναστήσειε Καίσαρα μὴδὲν ἀληθὲς διδάξας ὑπὲρ τῶν Ἡρώδῃ πεπραγμένων.
 ὡς δ' ἦκεν ἐπὶ τοῦτον τὸν τόπον, ὁ μὲν Καίσαρ ἐξείργεν αὐτὸν τοῦτο μόνον ἀξίων ὑπὲρ 341
 Ἡρώδου λέγειν, εἰ μὴ στρατιὰν ἤγαγεν εἰς Ἀραβίαν μὴδὲ δισχιλίους καὶ πεντακοσίους
 30 ἀπέκτεινε τῶν ἐκεῖ μὴδ' αἰχμαλώτους λάβοι τὴν χώραν διαρπάσας. ὁ δὲ Νικόλαος ὑπὲρ τού- 342
 των ἔφη καὶ μάλιστα διδάξειν, ὅτι μὴδὲν ἢ τὰ πλείστα γε αὐτῶν οὐ γέγονεν, ὡς ἀκήκοας.
 πρὸς δὲ τὸ παράδοξον Καίσαρος ἐνθότος αὐτὸν ἀκρατήν, τὸ δάνειον εἰπὼν τῶν πεντα- 343
 κοσίων ταλάντων καὶ τὴν συγγραφὴν, ἐν ἣ καὶ τοῦτο ἦν προσγεγραμμένον ἐξεῖναι τῆς
 προθεσμίας παρελθούσης ἡῶσια λαμβάνειν ἐξ ἀπάσης τῆς χώρας, τὴν μὲν στρατιὰν οὐ
 35 στρατιὰν ἔλεγεν, ἀλλ' ἐπὶ δικαίαν τῶν ἰδίων ἀπαίτησιν χρημάτων· καὶ μὴδὲ ταύτην 344
 ταχὺ μὴδ' ὡς ἐπέτρεπον αἱ συγγραφαί, πολλάκις μὲν ἐπὶ τοὺς τῆς Συρίας ἡγεμόνας ἐλθόντα,
 τελευταῖον δ' ἐν Βηρυτῷ τούτων ἐναντία Σουλαίου τὴν σὴν τύχην ἐπονομάσαντος, ἢ μὴν
 ἐντὸς ἡμερῶν τριάκοντα παρέξειν τὰ χρήματα καὶ τοὺς τῆς ἀρχῆς τῆς Ἡρώδου πεφηνότας.

1 τίς] τί Iosephus. — 4 ἐνενόησεν Busb. — 6 ἐξηλέχθαι Busb. — καταλαβὼν Berol. — δίδωσιν,
 litt. δωσιν in ras. minore Busb. — 8 ἐντυχεῖν] ἀποδοῦναι Iosephus. — 13 ἐστασίαζον (inter e et s
 erasum v aut x) Busb. — 22 ἐθέλοντι, post λ 1 litt. erasa Busb. — 29 ἤγαγεν, α in ras. Busb. —
 35 χρημάτων] τῶν χρημάτων Busb. — 37 τούτω Busb.

- 345 ὧν οὐδὲν ποιήσαντος Συλαίου πάλιν ἐπὶ τοὺς ἡγεμόνας ἐλθεῖν Ἡρώδη κακείνων ἐφέντων
 346 αὐτῷ λαμβάνειν τὰ ῥύσια μόλις οὕτως ἐξελεῖν σὺν τοῖς περὶ αὐτόν. ὁ μὲν δὴ πόλεμος,
 ὡς οὗτοι τραγωδοῦντες ἔλεγον, καὶ τὰ τῆς στρατείας τοιαῦτα. καίτοι πῶς ἂν εἴη πόλεμος,
 ἐπιπρεψάντων τῶν σῶν ἡγεμόνων, δεδωκυίας δὲ τῆς συνθήκης, ἡσεβημένου δὲ μετὰ τῶν
 347 ἄλλων θεῶν καὶ τοῦ σοῦ, Καίσαρ, ὀνόματος; τὰ δὲ περὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἐξῆς ἤδη 5
 λεκτέον. ληστὰι τῶν τὸν Τράχωνα κατοικούντων τετταράκοντα τὸ πρῶτον εἴτ' αὐθις
 πλείονες τὰς Ἡρώδου κολάσεις διαφεύγοντες ὀρητήριον ἐποιήσαντο τὴν Ἀραβίαν. τούτους
 348 ὑπεδέξατο Συλαῖος καὶ χώραν ἔδωκε καὶ τὰ κέρδη τῶν ληστῶν αὐτὸς ἐλάμβανε. ὁμολό-
 γησε δὲ καὶ τούτους ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ὄρκους ἀποδώσειν κατὰ τὴν αὐτὴν τοῦ δανείου προ-
 θεσμίαν. καὶ δύναται ἂν ἐπιδείξει κατὰ τὸ παρὸν οὐκ ἄλλον τινα τῆς Ἀράβων χώρας ἢ 10
 349 τούτους ἐξηρημένους οὐδὲ πάντας, ἀλλ' ὅσοι μὴ λαθεῖν ἴσχυσαν. μέγιστον οὖν, ὃ Καίσαρ,
 350 κατὰμαθε ψεῦσμα καὶ πλάσμα πρὸς τὴν σὴν ὀργὴν αὐτῷ ποιηθέν. φημί γὰρ ἐπελευθέρουσης
 ἡμῖν τῆς Ἀράβων δυνάμεως καὶ τῶν περὶ Ἡρώδη πεσόντων ἑνὸς καὶ δευτέρου, τότε
 μόλις ἀμνημονέου Νάκεβον τὸν στρατηγὸν αὐτῶν καὶ περὶ πέντε καὶ εἴκοσι συνέβη πεσεῖν
 πάντας, ὧν ἕκαστον αὐτὸς εἰς ἑκατὸν ἀναφέρων δισχιλίους καὶ πεντακοσίους τοὺς ἀπολω- 15
 351 λότητας ἔλεγεν. " ταῦτα μᾶλλον ἐκίνοι τὸν Καίσαρα καὶ πρὸς τὸν Συλαῖον ἐπιστραφεῖς
 ὀργῆς μεστὸς ἀνέκρινεν, ὅπόσοι τεθνήκασι τῶν Ἀράβων. ἀπορουμένου δ' αὐτοῦ καὶ πεπλα-
 νῆσθαι λέγοντος αἴ τε συνθήκαι τῶν δανείων ἀνεγινώσκοντο καὶ τὰ τῶν ἡγεμόνων γραμ-
 352 ματα πόλεις τὲ ὅσαι ληστήρια κατητιῶντο, καὶ πέρασ εἰς τοῦτο κατέστη Καίσαρ, ὡς
 353 τοῦ μὲν Συλαίου καταγιῶναι θάνατον, Ἡρώδη δὲ διαλλάττεσθαι. τὸ δὲ σύμπαν ὁ μὲν 20
 Συλαῖος ἀνεπέμπετο τὰς δίκας καὶ τὰ χρέα τοῖς δεδανεικόσιν ἀποδώσων εἶθ' οὕτως
 κολασθόμενος. Ἀρέτα δ' οὐκ εὐμενῆς ἦν ὁ Καίσαρ, ὅτι τὴν ἀρχὴν μὴ δι' ἐκείνου ἔλαβεν.
 ἐγνώκει δὲ καὶ τὴν Ἀραβίαν Ἡρώδη διδόναι, διεκώλυσε δὲ τὰ παρ' ἐκείνου πεμφθέντα
 354 γράμματα. τοῖς γὰρ ταῦτα πεπιστευμένοις εὐμενῆ Καίσαρα πυνθόμενοις εὐθὺς ἔδοξε τὰ
 355 περὶ τῶν παιδῶν γράμματα καὶ τοὺς ἐλέγχους ἀναδιδόναι. Καίσαρ δὲ ἀναγνοὺς τὸ μὲν 25
 ἄλλην ἀρχὴν προστιθέναι γέροντι καὶ κακῶς πράττοντι τὰ περὶ τοὺς παῖδας οὐκ ᾤθη
 καλῶς ἔχειν, δεξάμενος δὲ τοὺς περὶ Ἀρέταν καὶ τοῦτο μόνον ἐπιτιμῆσας, ὡς προπετεῖα
 χρησαίτο τῷ μὴ παρ' αὐτοῦ τὴν βασιλείαν ἀναμεῖναι λαβεῖν, τὰ τε δῶρα προσήκατο καὶ
 356 τὴν ἀρχὴν ἐβεβαίωσεν. Ἡρώδη δὲ γράφει διηλλαγμένους ἐπὶ τε τοῖς παισὶν ἄχθεσθαι λέγων
 καὶ δέον, εἰ μὲν ἀνοσιώτερόν τι τετολμηκασιν, ἐπεξιέναι πατραλοίας ὄντας· αὐτῷ γὰρ 30
 ἐφείναι πᾶσαν τὴν ἐξουσίαν· εἰ δὲ δρασμὸν ἐνενόησαν, ἄλλως ρουθετήσαντα μηδὲν ἀνή-
 357 κστον διαπράττεσθαι. συμβουλευεῖν δ' αὐτῷ συνέδριον ἀποδείξαντα περὶ Βηρυτὸν καὶ
 παραλαβόντα τοὺς τε ἡγεμόνας καὶ τῶν Καππαδοκῶν τὸν βασιλέα Ἀρχελαὸν ὅσους τὲ τῶν
 ἄλλων οἴεται φίλια τὲ καὶ ἀξιώμασι ἐπιφανεῖς, μετὰ τῆς ἐκείνων γνώμης ἴ τι χρηῖ δια-
 358 λαμβάνειν. Καίσαρ μὲν τοιαῦτα ἐπέστειλε. ὁ δὲ Ἡρώδης περιχαρῆς μὲν ταῖς διαλλαγαῖς 35
 360 ἐγεγόνει, περιχαρῆς δὲ καὶ τῷ πάντα ἐξεῖναι κατὰ τῶν παιδῶν αὐτῷ. εὐθὺς οὖν διέπεμ-
 πεν ὅσους ἐδόκει καλεῖν εἰς τὸ συνέδριον Ἀρχελαῦ χωρὶς· ἐκείνον γὰρ δι' ἔχθραν οὐκ ἤξιον
 παρατυγχάνειν ἢ καὶ τῆ προαιρέσει νομίζων ἐμποδῶν ἔσεσθαι.

3 τὰ om. Busb. — 7 διαφεύγοντας Busb. — 12 αὐτὸ Busb. — 15 ἕκαστος Busb. — 28 ἀνα-
 μεῖναι λαβεῖν, litt. μεῖναι λαβ. i. ras. Busb. — 31 ἐννεόησαν man. 1. Busb.

- Γενομένων δὲ ἐν Βηρυτῷ τῶν τε ἡγεμόνων καὶ τῶν ἄλλων τοὺς μὲν παῖδας, οὐ γὰρ 361
 ἤξιον παράγειν εἰς τὸ συνέδριον, ἐν κώμῃ τινὶ Σιδωνίων εἶχε πλησίον τῆς πόλεως, ὡς
 ἔχειν εἰ κληθεῖεν παραστήσαι. μόνος δὲ καὶ καθ' αὐτὸν εἰσελθὼν ἑκατὸν καὶ πενήκοντα 362
 καθημένων ἀνδρῶν κατηγορεῖ κατηγορίαν οὐκ ὀδυνηρὰν ὡς πρὸς ἀνάγκην ὧν ἠτύχει,
 5 πλείστον δ' ἀπεικνύειν ἢ πατὴρ ἐπὶ παισὶν εἴποι· βίαιος γὰρ ἦν καὶ περὶ τὴν ἐπίδειξιν 363
 τῆς αἰτίας ἐτετάρακτο καὶ μέγιστα θυμοῦ καὶ ἀγριότητος ἐνεδίδου σημεῖα, τοὺς τε ἐλέγ-
 χους οὐκ ἐκείνοις ἐπιτρέπων καταμαθεῖν, ἀλλὰ συνηγορίαν αὐτοῖς προτιθεῖς πατρὶ κατὰ
 παιδῶν ἀσχήμονα, καὶ τὰ γραφέντα δι' αὐτῶν ἐκείνων ἀναγινώσκων, ἐν οἷς ἐπιβουλή μὲν
 ἢ τίς ἐπίνοια δυσσεβείας οὐκ ἐγγράπτο, μόνον δὲ ὡς φυγεῖν βουλευόντο καὶ λιοδορίαί 10
 10 τινὲς εἰς αὐτὸν ὀνειδῆ περιέχουσαι διὰ τὴν δύσνοιαν. ἐφ' οἷς ἐκείνος ὡς ἐγένετο μᾶλλον 364
 τὲ ἐξεβόα καὶ τὸ περιὸν εἰς ὁμολογίαν τῆς ἐπιβουλῆς δι' ἐκείνων ἠῤῥαξαν ἐπομνύμενος, ὡς
 ἦδιον ἂν στέροιτο τοῦ ζῆν ἢ τοιούτων ἀκούειν λόγων. τὸ δὲ τελευταῖον εἰπὼν, ὅτι καὶ 365
 τῆ φύσει καὶ τῆ Καίσαρος δόξῃ τὴν ἐξουσίαν αὐτὸς ἔχει, προσέθηκε καὶ πάτριον αὐτῷ
 νόμον, ὃς ἐκέλευεν, εἴ του κατηγορήσαντες οἱ γονεῖς ἐπιθοῖεν τῆ κεφαλῇ τὰς χεῖρας, ἐπά- 15
 15 ναγκες εἶναι τοῖς περιστάσιν βάλλειν καὶ τοῦτον ἀποκτείνειν τὸν τρόπον. ὅπερ ἔτοιμος ὧν 366
 αὐτὸς ἐν τῇ πατρίδι καὶ τῇ βασιλείᾳ ποιεῖν ὅμως ἀναμεῖναι τὴν ἐκείνων κρίσιν. ταῦτα τοῦ 367
 βασιλέως εἰπόντος καὶ τῶν νεανίσκων οὐδ' ἕως τῆς ἀπολογίας παρηγημένων συμφρονίσαντες οἱ
 κατὰ τὸ συνέδριον, ὡς ἐπιεικείας καὶ διαλλαγῶν χεῖρον ἔχοιεν, τὴν ἐξουσίαν ἐβεβαίωσαν αὐτῷ.
 καὶ πρῶτος μὲν Σατορνίνος ἀνήρ ὑπατικός καὶ τῶν ἐπ' ἀξιώματος ἀπεφῆρατο γνώμην αἰδη- 368
 20 μονεστάτη περιστάσει χρώμενος· ἔφη γὰρ καταδικάζειν μὲν τῶν Ἡρώδου παιδῶν, κτείνειν
 δ' οὐκ οἴεσθαι δικαιοῦν αὐτὸς παῖδας ἔχων καὶ τοῦ πάθους μείζονος ὄντος, εἰ καὶ πάντα
 δι' αὐτοὺς δεδυστύχηκε. μετ' ἐκείνων οἱ Σατορνίνου παῖδες, εἶποντο γὰρ αὐτῷ πρὸς βενταί 369
 τρεῖς ὄντες, τὴν αὐτὴν γνώμην ἀπεφῆρατο, Οὐλομνίος δὲ ἀντικρὺς ἔφη θανάτῳ κολάζειν
 τοὺς οὕτως ἀσεβήσαντας εἰς τὸν πατέρα. τὰ δ' αὐτὰ καὶ τῶν ἐξῆς οἱ πλείους, ὥστε
 25 μηκέτι ἄλλο τι δοκεῖν ἢ καταδικασθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ τοὺς νεανίσκους. κακείθεν μὲν 370
 Ἡρώδης ἦκεν ἄγων αὐτοὺς εἰς Τύρον, καὶ τοῦ γε Νικολάου πλεύσαντος ὡς αὐτὸν ἐκ τῆς
 Ρώμης ἐπυνθάνετο προδιηγησάμενος τὰ ἐν Βηρυτῷ, ἦντινα ἔχοιεν γνώμην περὶ τῶν παί-
 δων αὐτοῦ καὶ οἱ ἐν Ρώμῃ αὐτοῦ φίλοι. κακείνος εἶπεν, ὅτι δοκεῖ μὲν ἀσεβῆ εἶναι τὰ 371
 ἐκείνοις περὶ σὲ ἐγνωσμένα, χρῆναι μέντοι αὐτοὺς καθείρξαιτα δεσμώτας φυλάττειν. καὶ 372
 30 εἰ μὲν ἑτέρως σοι δοκῆ καλᾶζειν αὐτούς, μὴ φαίνοιο ὀργῇ τὸ πλεῖον ἢ γνώμῃ κεχρησθαι,
 εἰ δὲ τάναντία ἀπολύειν, μὴ ἐπανόρθωτον εἴη σοι τὸ ἀτύχημα. τὰ αὐτὰ δὲ δοκεῖν καὶ
 ἐν Ρώμῃ τοῖς πλείστοις τῶν φίλων. " καὶ ὃς σιωπήσας ἐν πολλῇ ἐγένετο συννοία κακείνων
 ἐκέλευσε συμπλεῖν αὐτῷ. ὡς δὲ ἦλθον εἰς Καισάρειαν γίνεται λόγος εὐθὺς ἅπασι τῶν 373
 374 παιδῶν καὶ μετέωρος ἢ βασιλεία, ποῖ ποτε χωρήσειε τὰ κατ' ἐκείνους ἐκδεχομένων· δεινὸν
 35 γὰρ ἵππει πάντας δέος ἐκ παλαιοῦ καταστασιαζομένους εἰς αὐτὸ τὸ πέρασ ἐλθεῖν, καὶ
 τοῖς μὲν πάθεισιν ἐδυσχέραινον, οὐκ ἦν δὲ οὔτε εἰπεῖν τί προπετεῖς οὔτε ἄλλον λέγοντος
 ἀκούειν ἀκίνδυνον, ἀλλ' ἐγκεκλημένοι τὸν ἔλεον ὀδυνηρῶς μὲν ἀναύδως δὲ τὴν ὑπερβολὴν
 τοῦ πάθους ἔφερον. εἷς δὲ αὐτῶν πάλαι στρατιώτης ὄνομα Τήρων, υἱοῦ αὐτῷ καθ' 375

6 ἀνεδίδου Berol. — 7 προστιθεῖς Berol. — 10 ἐφ' οἷς] ἐφ' αἷς Iosephus. — 17 συμφρονίσαντες
 Berol. — 18 ἐπιεικείας] ἐπι οἰκείας Busb. — 19 σατορνίνος Busb. — 22 σατορνίνου Busb. — 24 ἀσε-
 βήσαντας Berol. — 25 τὴν ἐπιθάνατον Berol. — 31 ἀνεπανόρθωτον Iosephus. — 38 τήρων. ἢ in ras.
 Busb. Τήρων Iosephus.

Zonaras I p. 461 Bonn.

ήλικίαν ὄντος Ἀλεξάνδρῳ φίλου, πάνθ' ὅσα καὶ τοῖς ἄλλοις ὑποδύμενα δι' ἡσυχίας ἦν, αὐτὸς ὑπ' ἐλευθεριότητος ἐξελάλει καὶ βοᾶν ἠναγκάζετο πολλάκις ἐν τοῖς πλήθεσιν ἀπα-
 376 ρακαλύπτως λέγων, ὡς ἀπόλοιτο μὲν ἢ ἀλήθεια, τὸ δὲ δίκαιον ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἀνηρη-
 377 μένον εἶη, κρατοῖη δὲ τὰ ψεύσματα καὶ ἡ κακοήθεια. τοιοῦτος ὢν ἐδόκει μὲν οὐκ ἀκιν-
 δύνως παρρησιάζεσθαι, τὸ δ' εὐλογον ἐκίνει πάντας οὐκ ἀνάνδρως αὐτοῦ πρὸς τὸν καιρὸν 5
 378 ἵσταμένον. διὸ καὶ πάνθ' ἄπερ αὐτὸς εἶποιεν ἕκαστος ἠδέως ἤκουεν ὑπ' ἐκείνου λεγόμενα
 καὶ τὸ καθ' αὐτοὺς ἀσφαλὲς ἐν τῷ σιγᾶν προσωόμενοι τὴν ἐκείνου παρρησίαν ὁμῶς ἀπε-
 379 δέχοντο. ὁ δὲ καὶ πρὸς τὸν βασιλέα μετὰ παρρησίας ὁσάμενος μόνος μόνῳ λέγειν ἤξιον,
 380 καὶ συγχωρήσαντος ἔφη „ποῖ ποτε οἴχονται σοὶ καὶ πεπτώκασιν ἐκ τῆς ψυχῆς αἱ φρένες;
 ποῖ δὲ ὁ περιττός ἐκεῖνος νοῦς, ᾧ πολλὰ καὶ μεγάλα κατώρθους; τίς δὲ ἡ τῶν φίλων καὶ 10
 381 συγγενῶν ἐρημία; κρίνω δὲ οὐδὲ παρόντας αὐτοὺς εἶναι συγγενεῖς ἢ φίλους, οἱ περιορῶσι
 τοιοῦτο μῦθος ἐπὶ τῇ μακαριζομένῃ ποτὲ βασιλείᾳ. σύ δ' οὐ σκέψη τί κραττομένον ἐστίν,
 382 εἰ δύο νεανίσκους ἐκ βασιλίδος σοὶ γυναικὸς γενομένους εἰς πᾶσαν ἀρετὴν ἄκρους ἀναι-
 ρήσεις σεαυτὸν ἐν γήρᾳ καταλιπὼν ἐφ' ἐνὶ παιδί κακῶς οἰκονομήσαντι τὴν εἰς αὐτὸν
 383 ἐλπίδα καὶ συγγενέσιν, ὧν αὐτὸς ἤδη τοσαυτάκις κατέγνωκας θάνατον; οὐκ ἐννοήσεις, ὅτι 15
 καὶ τῶν ὄχλων ἢ σιωπῆ τὴν ἀμαρτίαν ὁμῶς ὀρεῖ καὶ μισεῖ τὸ πάθος, ἢ τε στρατιὰ πᾶσα
 καὶ ταύτης οἱ πρωτεύοντες ἔλεον μὲν τῶν ἀτυχούντων, μῖσος δὲ τῶν ταῦτα διαπραττο-
 384 μένων ἐσχήκασιν;“ ἤκουε τούτων ὁ βασιλεὺς ἐν ἀρχῇ μὲν οὐ παντάπασιν ἀγνωμόνως,
 ἀλλὰ τί δεῖ καὶ λέγειν διεκίνησεν ἑαυτὸν ἀψαμένον τοῦ Τήρωνος ἐναργῶς τοῦ τε πάθους
 385 καὶ τῆς περὶ τοὺς οἰκείους ἀπιστίας. αὐθις δὲ ὁ μὲν ἐπέδιδου καταμικρὸν ἀμέτρον καὶ 20
 στρατιωτικῇ χρώμενος παρρησίᾳ· τὸ γὰρ ἀπαιδευτον ὑπερεξέπιπτε τοῦ καιροῦ, ταραχῆς δὲ
 386 Ἡρώδης ἐνεπίμπλατο, καὶ μᾶλλον ὀνειδίξεσθαι δοκῶν ἢ πρὸς τὸ συμφέρον ἀκοίειν τῶν
 λόγων, ἐπειδὴ καὶ τοὺς διακειμένους στρατιώτας καὶ τοὺς ἀνανακτοῦντας ἠγεμόνας ἐπύθετο,
 προστάττει τοὺς τε ὀνομαστὶ δηλωθέντας καὶ τὸν Τήρωνα δῆσαντας ἔχειν ἐν φυλακῇ.
 387 τούτου γεννηθέντος ἐπιτίθεται τῷ καιρῷ καὶ Τρύφων τὴν κούρην τοῦ βασιλέως, ὃς εἶπεν 25
 ὡς πείθοι πολλάκις αὐτὸν ὁ Τήρων, ὁπότεν θεραπεύοι τὸν βασιλέα ξυρῷ αὐτοῦ τὸν
 λαιμὸν ἀποτεμεῖν· ἔσεσθαι γὰρ ἐν πρώτοις τοῖς περὶ Ἀλεξάνδρον καὶ μεγάλας λήψεσθαι
 388 δωρεάς. ταῦτα εἰπόντα συλλαμβάνειν κελεύει, καὶ μεταταῦτα βάσανος ἦν τοῦ Τήρωνος
 389 καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ καὶ τοῦ κουρέως. διακαρτεροῦντος δὲ τοῦ Τήρωνος ὄρων ὁ νεανίσκος
 τὸν πατέρα χαλεπῶς μὲν ἤδη διακείμενον, ἔχοντα δ' οὐδεμίαν ἐλπίδα σωτηρίας αὐτῷ τὸ 30
 τὸ μέλλον ἐκ τῆς περὶ τὸν πάσχοντα δυσχερείας προὔπτον, ἔφη μηνύσειν τῷ βασιλεῖ τὴν
 ἀλήθειαν, εἰ παραιτήσεται διὰ τοῦ φράσαι τῆς βασάνου καὶ τῆς αἰκίας τὸν τε πατέρα
 390 καὶ αὐτόν. δόντος δὲ πίστιν ἐπὶ τούτοις ἔλεγεν ὡς εἶη συνθήκη τίς ἐπιθέσθαι δι' αὐτο-
 χειρίας βασιλεῖ τὸν Τήρωνα, προσελθεῖν γὰρ εὐπορον εἶναι μόνον μόνῳ καὶ δρᾶσαντα
 391 παθεῖν τί τῶν εἰκότων οἰκ ἀγεννὲς Ἀλεξάνδρῳ χαριζόμενοι. ταῦτα μὲν ἐκεῖνος εἰπὼν 35
 ἐξαιρεῖται τὸν πατέρα τῆς ἀνάγκης, ἄδηλον εἴτε τὴν ἀλήθειαν ἐκβιασθεὶς φράζειν, εἴτε
 392 κἂν παραγραφὴν νοήσας τινὰ ταύτην τῶν κακῶν αὐτῷ καὶ τῷ γεγεννηκότι. ὁ δὲ Ἡρώδης

2 ἐλευθεριότητ (σσ in ras. m. 2) Busb. — 13 ἀναίρεσις Berol. — 15 κατέγνωσ nisi fallor Busb. — 20 ἀπεδίδου Berol. — 22 ἐνεπίμπλαστο m. 1 Busb. — 24 δῆσαντας, σσ in ras. Busb. — 25 γεννηθέντος man. 1 Busb. — εἶπεν] ἔφη Iosephus. — 33 αὐτὸν Berol.

Zonaras I p. 452 Bonn.

οὐδ' εἴ τι πρότερον ἐνδοιασίμων ἦν αὐτῷ περὶ τὴν τεκνοκτονίαν τούτῳ χώραν ἢ τόπον ἐν
 τῇ ψυχῇ καταλειπῶς, ἔσπευσεν ἤδη τέλος ἐπιθεῖναι τῇ προαιρέσει. καὶ προαγαγὼν εἰς 393
 ἐκκλησίαν τριακοσίους τῶν ἠγεμόνων τοὺς ἐν αἰτία γενομένους καὶ τὸν Τήρωνα σὺν τῷ
 παιδί καὶ τῷ ἐκείνους διελέγοντι κουρεῖ κατηγορίαν ἀπάντων ἐποιεῖτο· κακίους μὲν τὸ 394
 5 πλήθος τοῖς παρατυχοῦσι βάλλοντες ἀπέκτειναν. Ἀλεξάνδρος δὲ καὶ Ἀριστόβουλος ἀχθέντες
 εἰς Σεβαστήν· ἐπιτάξαντος τοῦ πατρὸς στραγγάλη κτείνονται. τὰ δὲ σώματα νύκτωρ εἰς
 Ἀλεξάνδρειον ἀπέθεντο τοῦ τε μητροπάτορος ἐκεῖ καὶ τῶν πλείστων αὐτοῖς προγόνων
 κειμένων. τοῦτο τὸ τέλος τῶν νεανίσκων.

Φλαυίου Ἰωσήπου Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας λόγος ιζ'.

περιέχει δὲ ὁ λόγος χρόνον ἐτῶν ιδ'.

10

Ἀντιπάτρῳ δὲ ἀραμένῳ τοὺς ἀδελφοὺς ἀσεβεῖα τε ὑστάτη καὶ ἀλαστορία τὸν πατέρα
 περιβεβληκότι οὐτι κατὰ γνώμας ἢ ἐλπίς τοῦ αὐθις βίου ἦν· ἐργωδέστερον γὰρ καὶ ἄπορον
 εὔρισκε τὸ τῆς βασιλείας περιγενέσθαι· τοσόνδ' ἐφύη τῷ ἔθνῳ μῖσος πρὸς αὐτόν. πλείονως 2
 δὲ παρελύπει τὸ στρατιωτικὸν ἀλλοτριῶς ἔχον τῇ γνώμῃ πρὸς αὐτόν. τοσόνδε κίνδυνον
 15 αὐτῷ ἐμνήστευσεν ὁ ὄλεθρος τῶν ἀδελφῶν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ συνῆρχε τῷ πατρὶ οὐδὲν 3
 ἄλλο ἢ ὡς βασιλεὺς ὢν καὶ ἐπιστεῦετο παρ' αὐτῷ μειζόνως. τὴν δὲ Σαλώμην Ἡρώδης 10
 ἐσπουδακυῖαν Συλαίῳ τῷ Ἀραβί γαμηθῆναι βιάζει τῷ Ἀλεξᾷ συνοικεῖν συμπρασσοῦσης
 αὐτῷ Ἰουλίᾳ τῆς Καίσαρος γυναικὸς καὶ πειθούσης τὴν Σαλώμην μὴ ἀνήνασθαι τὸν γάμον,
 μὴ καὶ ἔχθρα καθίστατο αὐτοῖς προὔπτος ὁμομοκότης Ἡρώδου μὴ ἂν εὐνοήσῃ Σαλώμην
 20 μὴ ὑποδεξαμένη τὸν Ἀλεξᾶ γάμον. καὶ ἐπέθετο συμβουλευούσῃ συμφέροντα. τὴν δὲ 11
 Ἀρχελάου θυγατέρα Ἀλεξάνδρῳ συνακηκυῖαν ὡς τὸν ἑαυτῆς πατέρα ἐξέπειμψεν. ἀνέτρεφε 12
 δὲ αὐτὸς τῶν παιδῶν τὰ τέκνα πάνν ἐπιμελῶς· ἦσαν γὰρ τῷ μὲν Ἀλεξάνδρῳ ἐκ Γλαφύρας
 ἄρσενες δύο, Ἀριστοβούλῳ δὲ ἐκ Βερνίκης τῆς Σαλώμης θυγατρὸς ἄρσενες τρεῖς καὶ θήλειαι
 δύο. καὶ ποτε παρόντων αὐτῷ τῶν φίλων παραστησάμενος τὰ παιδάρια καὶ τῶν υἱῶν 13
 25 ἀνακλαύσας τὴν τύχην ἠῤῥετο μηδὲν τοιόνδε παισὶ τοῖς ἐκείνων συνελθεῖν. ἐγγεγνήτο 14
 τε εἰς γάμον, ὅποτε ἀφίκοντο εἰς ὦραν τὴν ἐπ' αὐτῷ, τῷ μὲν πρεσβυτέρῳ τῶν Ἀλεξάν-
 δρου παιδῶν Φερώρου θυγατέρα, τῷ δὲ Ἀριστοβούλου τὴν Ἀντιπάτρου, καὶ θυγατέρα τὴν
 Ἀριστοβούλου ἐπωνόμασε παιδί τῷ Ἀντιπάτρῳ, τὴν δὲ ἑτέραν τῶν Ἀριστοβούλου θυγατέ-
 ρων Ἡρώδη παιδί τῷ αὐτοῦ· γίνεται δὲ τῷ βασιλεῖ οὗτος ἐκ τῆς τοῦ ἀρχιερέως θυγατρὸς·
 30 πάτριον γὰρ ἱμῖν πλειοσιν ἐν ταύτῃ συνοικεῖν. ἔπρασε δὲ τὰς μνηστειὰς τῶν παιδῶν ὁ 15
 βασιλεὺς ἐλέω τῶν ὄρφανῶν εἰς εὐνοίαν αὐτῶν διὰ τὴν ἐπιγαμίαν τὸν Ἀντιπάτρον προ-
 καλούμενος. Ἀντίπατρος δὲ γνώμῃ τῇ πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς πολιτεύειν οὐκ ἐνέλιπε καὶ 16
 πρὸς τοὺς παῖδας τοὺς αὐτοῖς γεγονότας. ἐμνηχανᾶτο οὖν διάλυσιν τῶν τῷ πατρὶ ἐγνω- 17
 18 σμένων, καὶ μετέπιπτεν Ἡρώδης εἰκὼν δεήσει τῇ Ἀντιπάτρου, ὥστε αὐτὸν μὲν τὴν

11 §§ 1—60 praeter Busbekianum et Berolinensem adhibitus est codex Laurent. [plut. 69, 23. — 7 ἀλεξάνδριον Berol. — 13 τὴν βασιλείαν Laur. — 17 συνοικεῖν, lit. συν in ras. Busb. — 19 καθίστατο Busb. — αὐτῷ Berol. — 21 θυγατέρα Berol. et ex corr. Busb. Laur. — 27 θυγατέρα Berol. — τὴν Ἀντιπάτρου ... 28 Ἀριστοβούλου om. Busb. — 28 ἀντιπάτρῳ Berol. — 30 ἔπρασε Busb. — 31 αὐτᾶ Busb. — προκαλούμενον Busb. — 34 τῇ] τοῦ Busb.

Zonaras I p. 453 Bonn.

Ἀριστοβούλου θυγατέρα γαμεῖν καὶ τὴν Φερῶρον τὸν υἱὸν αὐτοῦ. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω γίνεται

- 19 Ἡρώδη δὲ τῷ βασιλεῖ κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον συνήκουσιν ἑννέα γυναῖκες, ἧς τε Ἀντιπάτρου μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ ἀρχιερέως. ἐξ ἧς δὲ καὶ ὁμώνυμος αὐτῷ παῖς ἐγεγόνει. ἦν δὲ καὶ ἀδελφοῦ παῖς αὐτῷ μία γεγαμημένη καὶ ἀνεψιὰ σὺν αὐτῇ. καὶ ταῖσδε μὲν 5
- 20 τέκνον οὐδὲν ἐφύη. ἦν δ' ἐν ταῖς γυναῖξι κακὰ τοῦ Σαμαρέων ἔθρους μία καὶ παῖδες αὐτῆς Ἀντίπας καὶ Ἀρχέλαος καὶ θυγάτηρ Ὀλυμπιάς. καὶ ταύτην μὲν ὕστερον Ἰωσήπος γαμεῖ βασιλέως ἀδελφιδούς ὦν, Ἀρχέλαος δὲ καὶ Ἀντίπας παρὰ τινι ἰδίῳ τροφῶς εἶχον.
- 21 καὶ Κλεοπάτρα δὲ Ἰεροσολυμίτις γεγάμητο αὐτῷ καὶ παῖδες ἐξ αὐτῆς Ἡρώδης ἐγεγόνεισαν καὶ Φίλιππος, ὅς καὶ αὐτὸς ἐν Ρώμῃ τροφῶς εἶχε. καὶ Παλλὰς δὲ ἦν ἐν ταῖς γαμεταῖς 10 Φασάγγελον πεποιημένη παῖδα αὐτῷ, πρὸς γε μὴν ταύταις Φαίδρα καὶ Ἑλπίς ἦσαν, ἐξ ὧν θυγατέρες δύο ἦσαν Ρωξάνη καὶ Σαλώμη. τὰς δὲ πρεσβυτέρας αὐτοῦ θυγατέρας ὁμομητρίας τῶν περὶ Ἀλέξανδρον, ὧν περιεώρα Φερῶρας τὸν γάμον, συνήκισε τὴν μὲν Ἀντιπάτρω ἀδελφῆς αὐτοῦ παιδί ὄντι, Φασάγγῳ δὲ τὴν ἑτέραν καὶ οὗτος ἀδελφοῦ αὐτοῦ παῖς ἐγεγόνει. καὶ τοῦτο μὲν Ἡρώδου τὸ γένος ἦν. 15
- 23 Τότε δὲ βουλόμενος πρὸς Τραχωνίτιν ἀσφαλῆς εἶναι, κόμην πόλεως μέγεθος οὐκ ἀποδέουσαν ἔγνω Ἰουδαίων κτίσαι ἐν μέσῳ, δυσέμβολόν τε ποιεῖν τὴν αὐτοῦ τοῖς πολε- 24 μίοις. ἄνδρα οὖν Ἰουδαῖον ἐκ τῆς Βαβυλωνίας σὺν ἱππεῦσι πεντακοσίοις ἱπποτοξόταις καὶ συγγενῶν πλήθει εἰς ἑκάτον ἀνδρῶν τὸν Εὐφράτην διαβεβηκότα κατὰ τύχας ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ ἐπὶ Ἀράβῃ τῆς Συρίας μαθὼν διαιτᾶσθαι Σατορνίνου τοῦ τότε στρατηγούτου 20 εἰς ἐνοίκησιν αὐτῷ δεδωκότος χωρίον, μετεπέμπετο τοῦτον σὺν τῷ πλήθει τῶν ἐπομένων, παρέξεν ὑπισχνόμενος γῆν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῇ λεγομένῃ Βοταναίᾳ, ὠρίζετο δὲ αὐτῇ τῇ Τραχωνίτιδι, βουλόμενος πρόβλημα τὴν κατοίκησιν αὐτοῦ κτᾶσθαι, ἀτελεῖ τε τὴν χώραν ἐπηγγέλλετο καὶ αὐτοὺς εἰσφορῶν ἀπηλλαγμένους ἐγκατοικεῖν τὴν γῆν ἀπρακτον παρασχό- 26 μενος. τούτοις πεισθεὶς ὁ Βαβυλώνιος ἀφικνεῖται καὶ λαβὼν τὴν γῆν φρούρια ὀκδομησάτω 25 καὶ κόμην, Βαθυράν ὄνομα αὐτῇ θέμενος. πρόβλημα τὲ ἦν οὗτος ὁ ἀνήρ καὶ τοῖς ἐγγχωρίοις τὰ πρὸς τοὺς Τραχωνίτας καὶ Ἰουδαίων τοῖς ἐκ Βαβυλώνος ἀφικνουμένοις διὰ θυσίας ἐπὶ Ἰεροσολύμων τοῦ μὴ ληστείας ὑπὸ τῶν Τραχωνιτῶν κακουργεῖσθαι, πολλοὶ τὲ ὡς 27 αὐτὸν ἀφίκοντο καὶ ἀπανταχόθεν, οἷς τὰ Ἰουδαίων θεραπεύεται πάτρια. καὶ ἐγένετο ἡ χώρα σφόδρα πολυάνθρωπος ἀδεία τοῦ ἐπὶ πᾶσιν ἀτελοῦς, ἃ παρέμενον αὐτοῖς Ἡρώδου ζῶντος. 30 Φίλιππος δὲ δεύτερος ἐκείνου παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν ὀλίγα τε καὶ ἐπ' ὀλίγον αὐτοῦς 28 ἐπράξατο, Ἀγρίππας μέντοι γε ὁ μέγας καὶ ὁ παῖς αὐτοῦ καὶ ὁμώνυμος καὶ πᾶν ἐξετρυχῶσαν αὐτούς, οὐ μέντοι τὰ τῆς ἐλευθερίας κινεῖν ἠθέλησαν. παρ' ὧν Ῥωμαῖοι δεξάμενοι τὴν ἀρχὴν τοῦ μὲν ἐλευθέρου καὶ αὐτοὶ τηροῦσι τὴν ἀξίωσιν, ἐπιβολαῖς δὲ τῶν φόρων εἰς τὸ πάμπαν ἐπίεσαν αὐτούς. καὶ τότε μὲν ἡ καιρὸς ἀκριβώσομαι προϋόντος τοῦ λόγου. 35 29 τελευταῖα δὲ Ζάμαρις ὁ Βαβυλώνιος, ὃν ἐπὶ κτήσει τῆσδε τῆς χώρας Ἡρώδης ποιεῖται, ζήσας τὲ μετ' ἀρετῆς καὶ παιδῶν λιπῶν ἀγαθούς, Ἰάκιμον μὲν, ὅς ἀνδρεία γενόμενος

4 ἡ θυγατέρα Berol. — 9 ἐγεγάμητο Laur. — 16 in marg. β' Busb. — 19 ἐφράτην Busb. — διαβεβηκῆτων Berol. — 20 δάφνησ Berol. — μαθὼν om. Laur. nisi fallor. — 22 βοταναία Berol. — 25 ὁ om. man. 1 Busb. — 28 πολλοί] πολὺ Busb. — 29 καὶ om. Busb. Laur. — 30 ante αὐτοῖς spatium vacuum circiter 4 litt. Busb. — 35 ἐπήσαν Berol. — 36 ζάμαρησ Berol. — 36 ποιεῖται] περιποιεῖται Berol. προσποιεῖται Iosephus. — 37 λιπῶν Busb.

Zonaras I p. 453 Bonn.

- ἐπιφανῆς ἱππεύειν συνεκρότησε τοὺς ἀμφ' αὐτῷ Βαβυλωνίους, καὶ ἔλη τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἔδουρφορεῖ τοὺς βασιλέας. καὶ Ἰάκιμος δὲ ἐν γῆρᾳ τελευτῶν Φίλιππον ἄνδρα χεῖρας 30 ἀγαθὸν κατέλιπεν υἱὸν καὶ τὰ ἄλλα ἀρετῇ ἀξιόλογον. διόπερ φίλια τε καὶ εὐνοια αὐτῷ 31 πρὸς Ἀγρίππαν γίνεται τὸν βασιλέα.
- 5 Ἡρώδου δ' ἐν οἷς εἶπον ὄντος ἀφεώρα τὰ πάντα πράγματα εἰς Ἀντίπατρον. ἦν τε 32 33 πᾶσι φοβερός οὐχ οὕτως ἰσχυρὸς τῆς ἐξουσίας, ὡς τοῦ κακοτρόπου τῷ προμηθεῖ· μάλιστα δὲ αὐτὸν Φερῶρας ἐθεράπευε καὶ ἀντεθεραπεύετο δεινῶς, πᾶν τοῦ Ἀντιπάτρου περι- 34 στοιχίσαντος αὐτὸν καὶ τὴν γυναικῶντιν συνισταμένου τὰ πρὸς αὐτόν· ἐδεδούλωτο γὰρ 34 Φερῶρας γαμετῇ τὲ καὶ μητρὶ ταύτης καὶ ἀδελφῇ καὶ ταῦτα μισῶν τὰς ἀνθρώπους ὕβρει 10 θυγατέρων αὐτοῦ παρθένων· ἀλλ' ὁμως ἠνείχετο, πράσσειν τὲ οὐδὲν ἦν δίχα τῶν γυναικῶν ἐκπεριωδευκνῶν τὸν ἄνθρωπον, ὥστε παντοίως ὁ Ἀντίπατρος ὑπῆκτο αὐταῖς· ταῦτόν γὰρ 35 αἶδε αἰ τέσσαρες γυναῖκες ἔλεγον. Φερῶρα δὲ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπ' οὐδαμνοῖς τισιν αἰ γνῶμαι διήλασσαν. ἀντίσπασμα δ' ἦν αὐτοῖς ἡ βασιλείως ἀδελφῆ περισκοποῦσά τ' ἐκ 36 πλείονος τὰ πάντα καὶ τὴν εὐνοίαν αὐτῶν ἐπὶ κακοῖς τοῖς Ἡρώδου πρασσομένην εἰδυῖα 15 καὶ μὴνύειν οὐκ ἀποτετραμμένη. καὶ γνόντες ἐν ἀπεχθείᾳ βασιλεῖ τὴν εὐνοίαν αὐτῶν 37 οὐσαν ἐπινοοῦσιν ὥστε φανεράν μὲν μὴ εἶναι τὴν πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν σύνοδον, μίσους δὲ καὶ λουδοιῶν εἰ καιρὸς προσποιήσιν, καὶ μάλιστα Ἡρώδου παρατηγχάνοντος ἡ εἰ τις πρὸς αὐτὸν ἀπαγγέλλειν ἔμελλε, κρυπτῶς δὲ τὰ τῆς εὐνοίας ἐχυρώτερα καθίστασθαι. καὶ 38 ἐπρασσον οὕτως. ἐλάνθανε δὲ τὴν Σαλώμην οὔτε πρῶτον ἢ διάνοια αὐτῶν ἐπὶ τοιοῦσδε 20 ὠρμημένων οὔτε ἐπειδὴ τοῖσδε χρῆσθαι οὐκ ἀπήλλακτο αὐτῇ· πάντα δὲ ἀνίχνευε τε καὶ πρὸς τὸν ἀδελφὸν μειζόνως ἐκδηλοῦσα ἀπεσήμαινε συνόδους τὲ κρυπτάς καὶ πότους βουλευτηρία τε ἀφανῶς κατεσκευασμένα, ὧν μὴ ἐπ' ὀλέθρῳ τῷ ἐκείνου συντιθεμένων 39 πεφανερωῦσθαι μὴ κεκωλύσθαι. νῦν δὲ τοὺς μὲν ἐκ τοῦ προϋπτου διαφόρους καὶ τὰ 39 πάντα ἐπὶ βλάβῃ τῇ ἀλλήλων λέγοντας, εἰς δὲ τὸ ἀφανῆ τὴν εὐνοίαν ἀνατιθεμένους καὶ 25 ὁπότε ἀλλήλοις συμμονωθεῖεν φίλια πράσσειν μὴ ἀπηλλαγμένους, ὁμολογεῖν πολεμεῖν πρὸς οὓς λανθάνειν χρώμενοι εὐνοία τῇ ἀλλήλων ἐσπουδάκεισαν. καὶ ἡ μὲν ταῦτα ἀνίχνευε τε 40 καὶ τῷ ἀδελφῷ ἀνέφερε συνιέντι μὲν ἤδη τὰ πολλὰ καὶ δι' ἑαυτοῦ, εἰς δὲ τὸ θαρσεῖν οὐ διακειμένῳ ὑπονοιῶν καθισταμένων διαβολαῖς τῆς ἀδελφῆς. καὶ ἦν μόριόν τι Ἰουδαϊκὸν 41 ἀνθρώπων ἐπ' ἐξακριβώσει μέγα φρονούντων τοῦ πατρῷου νόμου. οἷς ὑπῆκτο ἡ γυναικῶντις, 30 Φαρισαῖοι καλοῦνται, βασιλεῖ δυνάμενοι μάλιστα ἀντιπράσσειν προμηθεῖς κακὰ τοῦ προϋπτου εἰς τὸ πολεμεῖν τὲ καὶ βλάπτειν ἐπηγμένους. παντὸς γοῦν τοῦ Ἰουδαϊκοῦ βεβαιώσαντος 42 δι' ὄρκων ἡ μὴν εὐνοῖσαι Καίσαρι καὶ τοῖς βασιλέως πράγμασιν, οἷδε οἱ ἄνδρες οὐκ ὤμοσαν ὄντες ὑπὲρ ἐξακισχίλιοι, καὶ αὐτοὺς βασιλέως ζημιώσαντος χρήμασιν ἡ Φερῶρον γυνὴ τὴν ζημίαν ὑπὲρ αὐτῶν εἰσφέρει. οἱ δὲ ἀμειβόμενοι τὴν εὐνοίαν αὐτῆς, πρόγονων δὲ 43 35 ἐπεπίστευτο ἐπιφοιτήσει τοῦ Θεοῦ, προῦλεγον, ὡς Ἡρώδη μὲν καταπαύσεως ἀρχῆς ὑπὸ Θεοῦ ἐψηφισμένης αὐτῷ τὲ καὶ τῷ γένει τῷ ἀπ' αὐτοῦ, τῆς δὲ βασιλείας εἰς τε ἐκείνην

2 ἐν om. Berol. — 3 εὐνοία Busb. Laur. Berol. — 9 καὶ (ante ταῦτα) supra versum Laur. — τὰς] τοὺς Busb. Laur. — ὕβρι man. 1 Busb. — 11 ταῦτόν, γ ex corr. Busb. — 13 τ'] τε Laur. — 16 ἐπινοοῦσαν Busb. Laur. — 18 ἀπαγγέλλειν man. 1 Busb. ἀπαγγέλλειν Laur. — 24 δὲ om. Busb. Laur. — 25 ἀπηλλαγμένους an ἀπηλλαγμένους habeat Laur. dubium. — 27 οὐ om. Busb. — 28 Ἰουδαϊκῶν Laur. — 32 οἱ om. Busb. — 35 ἐπεπίστευτο Berol. — ante ἐπιφοιτήσει spatium vacuum 3 fere litt. Busb. — 36 τῷ γένει] γένει Laur.

Zonaras I p. 454 Bonn.

44 περιηξούσης καὶ Φερῶραν παῖδας τὲ οἱ εἶεν αὐτοῖς. καὶ τάδε, οὐ γὰρ ἐλάνθανε τὴν
 Σαλώμην, ἐξαγγελτὰ βασιλεῖ ἦν, καὶ ὅτι τῶν περὶ τὴν αὐτὴν διαφθερίειν τινας. καὶ ὁ
 βασιλεὺς τῶν τε Φαρισαίων τοὺς αἰτιωτάτους ἀναιρεῖ καὶ Βαγῶαν τὸν εὐνοῦχον Κάρων τε
 τῶν τότε προὔχοντα ἀρετῇ τοῦ εὐπρεποῦς καὶ παιδικὰ ὄντα αὐτοῦ. κτείνει δὲ καὶ πᾶν
 45 ὃ τι τοῦ οἰκείου συνειστίχει οἷς ὁ Φαρισαῖος ἔλεγεν. ἦτο δὲ ὁ Βαγῶας ὑπ' αὐτῶν ὡς 5
 πατὴρ τὲ καὶ εὐεργέτης ὀνομασθησόμενος τοῦ ἐπικατασταθησομένου προρορήσει βασιλέως.
 46 Ἡρώδης δὲ κολάσας τῶν Φαρισαίων τοὺς ἐπὶ τοῖσδε ἐληλεγμένους συνέδριόν τε ποιεῖται
 τῶν φίλων καὶ κατηγορίαν τῆς Φερῶρου γυναικός, τὴν τε ὕβριν τῶν παρθένων τῆ τόλμῃ τῆς
 47 γυναικός ἀνατιθεῖς καὶ ἔγκλημα ταύτην ἀτιμίαν αὐτῷ ποιούμενος, ὥστε ἀγωνοθετεῖν στάσιν
 αὐτῷ πρὸς τὸν ἀδελφόν, τὴν τε διάλυσιν τῆς ζημίας τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιβληθείσης τέλεισι 10
 48 διαφευχθῆναι τοῖς ἐκείνης. ἀνθ' ὧν, ὃ Φερῶρα, καλῶς ἔχειν οὐ δεήσει οὐδὲ γνωμῶν εἰσηγή-
 σεως τῶν ἐμῶν αὐτοκέλευστον ἀποπέμπεσθαι γυναῖκα ταύτην ὡς πολέμου τοῦ πρὸς ἐμὲ
 αἰτίαν σοι ἐσομένην· καὶ νῦν, εἴπερ ἀντιποιῇ συγγενείας τῆς ἐμῆς, ἀπέπασθαι τίνδε τὴν
 49 γαμετήν· μενεῖς γὰρ οὕτως ἐμὸς ἀδελφός. Φερῶρας δὲ οὔτε συγγενείας τῆς πρὸς τὸν ἀδελφόν
 ἔλεγε κινήσειν δίκαιον οὐδὲν οὔτε τὴν πρὸς τὴν γαμετήν εὐνοίαν, αἰρεῖσθαι τὲ πρότερον 15
 50 θανεῖν ἢ ζῶν ἀπεστερηθῆσαι γυναικὸς αὐτῷ κεχαρισμένης. Ἡρώδης δὲ Φερῶρα μὲν ὑπερε-
 βάλλετο τὴν ἐπὶ τούτοις ὀργήν, Ἀντιπάτρῳ τὲ ἀπέπειπε καὶ μητρὶ τῇ ἐκείνου Φερῶρα τὲ
 51 ὀμιλεῖν καὶ τῶν γυναικῶν φυλάσσεσθαι τὸ εἰς ταῦτόν συνεσόμενον. οἱ δ' ὀμολόγουν μὲν
 σνῆσαν δὲ ἡ καιρὸς καὶ συνεκώμαζον Φερῶρας καὶ Ἀντίπατρος. ἐφοῖτα δὲ λόγους καὶ
 52 ὀμιλεῖν Ἀντιπάτρῳ τὴν Φερῶρου γυναῖκα. ὑφορώμενος δὲ τὸν πατέρα καὶ δεδιώς, μὴ εἰς 20
 53 στέλλειν Ἡρώδῃ πέμπειν ἢ τάχος Ἀντίπατρον ὡς Καίσαρα. οὐ γενομένου ἔπεμπεν
 Ἡρώδης Ἀντίπατρον δῶρα συνεκπέμψας ἀξιολογώτατα καὶ διαθήκην, ἐν ἣ μετ' αὐτὸν
 Ἀντίπατρον ἀπεδείκνυε βασιλέα, φθάσαντος δὲ τελευτᾶν Ἡρώδην τὸν ἐκ τῆς τοῦ
 54 ἀρχιερέως θυγατρὸς αὐτῷ γεγεννημένον. συνεξορμᾷ δὲ Ἀντιπάτρῳ καὶ Συλαῖος ὁ Ἄραψ 25
 μὴδὲν ὧν προσέταξε Καίσαρ διαπεπραγμένος, καὶ Ἀντίπατρος αὐτοῦ κατηγορεῖ ἐπὶ
 Καίσαρος περὶ ὧν πρότερον Νικόλαος. κατηγορεῖται δὲ καὶ ὑπὸ Ἀρέτα Συλαῖος, ὡς πολλοὺς
 ἀπέκτεινεν ἐν Πέτρα τῶν ἀξιολόγων παρὰ γνώμην τὴν αὐτοῦ καὶ μάλιστα Σόεμον ἄνδρα τῆ
 55 ἐς πάντα ἀρετῇ τιμᾶσθαι δικαιοτάτον, ἀνηρηκέναι δὲ καὶ Φάβατον Καίσαρος δοῦλον. καὶ
 Συλαῖος αἰτίαν εἶχεν ἐκ τοιαῦνδε ἐγκλημάτων· Κόρινθος ἦν Ἡρώδου σωματοφύλαξ τοῦ 30
 βασιλέως μάλιστα πιστευόμενος ὑπ' αὐτοῦ. τοῦτον πείθει Συλαῖος ἐπὶ χρήμασι μεγάλοις
 Ἡρώδην ἀποκτείνει, καὶ ὑπέσχετο. μαθὼν οὖν Φάβατος Συλαίου πρὸς αὐτὸν εἰρηκός
 56 διηγεῖται πρὸς τὸν βασιλέα. ὁ δὲ Κόρινθον βασανίζει καὶ πάντα ἀνάπτυστα ἦν αὐτῷ.
 συλλαμβάνει δὲ καὶ δευτέρους Ἄραβας καταγορεύσει τῇ Κορίνθου, τὸν μὲν φύλαρχον, τὸν
 57 δὲ Συλαίου φίλον. οἱ καὶ αὐτοὶ βασανισθέντες ἄμολόγουν, ὅτι παρεῖεν ἐξοτρύνοντες μὴ 35

7 ἐληλεγμένους, ε (in le) in ras. Busb. ἐληλαγμένους Laur. — 9 ταύτη Busb. Berol. — 11 γνάμων

Busb. — 13 σοι ἐσομένην] ποιησομένην Busb. — 14 οὕτως] ὄντος (s. man. 2) Busb. — 14 δὲ om.
 Busb. — 16 ὑπερεβάλλετο Berol. — 18 φυλάσσεσθαι man. 1 Busb. Laur. — 21 i. marg. δ' Busb. —
 24 ἐπεδείκνυε Busb. Laur. — 26 καίσαρι Berol. — 28 τῶν om. Laur. — 29 δικαιοτήτι Busb. — 35 δὲ
 supra versum Laur.!

Zonaras I p. 455 Bonn.

μαλακίζεσθαι Κόρινθον, καὶ εἰ δεήσειεν καὶ συγχειουρηγόντες αὐτῷ τὸν νόμον. καὶ
 Σατορνίνος δηλώσεως αὐτῷ πάντων ὑπὸ Ἡρώδου γενομένης εἰς Ῥώμην ἐξέπεμψεν αὐτούς.
 Φερῶραν δὲ ἰσχυρῶς ἐμμένοντα εὐνοίᾳ τῆς γυναικός ἀναχωρεῖν εἰς τὴν αὐτοῦ Ἡρώδης 58
 κεύει. ὁ δὲ ἀσμένως ἐπὶ τὴν τετραρχίαν ἀπῆρε, πολλὰ ὁμώσας οὐ πρότερον ἦξειν ἢ
 5 πύθοιτο Ἡρώδην τετελευτηκότα, ὥστε καὶ νοσήσαντος τοῦ βασιλέως ἀξιώθεις ἦκειν ἐπὶ
 τινων πιστεύσεσιν ἐντολῶν οὐχ ὑπίκουσεν ἐπὶ τιμῇ τοῦ ὅρκου. οὐ μὴν Ἡρώδης μιμεῖται 59
 τὸ ἐπὶ τοιοῖσδε ἐκείνου γνώμην, ἀλλ' ἦκεν ὡς τὸν Φερῶραν, ἐπειδὴ ὕστερον ἄρχεται νοσεῖν.
 μὴδὲ μετακλήσεως αὐτῷ γενομένης, θανόντα δὲ περιστέλλας ἐπὶ Ἱεροσολύμων ἀγόμενος
 ταφῆς ἦξιον. τοῦτι Ἀντιπάτρῳ καίτοι γε ἐπὶ Ῥώμης πεπλευκότι κακῶν ἐγένετο ἀρχὴ τῆς 60
 10 ἀδελφοκτονίας αὐτὸν τινυμένου τοῦ θεοῦ. ἐπειδὴ γὰρ Φερῶρας τελευτᾷ ταφνίται ἐγεγόνισαν 61
 αὐτῷ ἀπελεύθεροι δύο τῶν Φερῶρα τιμίων. οὗτοι προσελθόντες Ἡρώδῃ ἦξιον μὴ ἀνεκδίκητον
 καταλιπεῖν τοῦ ἀδελφοῦ τὸν νεκρόν, ἀλλὰ ζήτησιν ποιεῖσθαι τῆς ἀλόγου τὲ καὶ δυστυχοῦς
 μεταστάσεως. τοῦ δ' ἐπιστραφέντος τοῖς λόγοις, πιστὰ γὰρ ἐδόκει, δειπνήσαι μὲν γὰρ 62
 αὐτὸν ἔλεγον παρὰ τῇ γυναικὶ τῇ προτεραίᾳ τῆς νόσου, φάρμακόν τε προσκομισθὲν ἐν
 15 βρώματι μὴ πρότερον εἰωθῆτι ἐμφαγάντα ὑπὸ τούτου τελευτᾶν· κομιστὸν μὲντοι γενέσθαι
 τὸ φάρμακον ὑπὸ γυναικός ἐκ τῆς Ἀραβίας λόγῳ μὲν ἐπὶ προσποιήσεσιν ἐρώτων, φίλτρον
 γὰρ δὴ ὄνομα αὐτῷ εἶναι, τὸ δ' ἀληθὲς ἐπὶ τῇ Φερῶρου τελευτῇ. φαρμακιστόταται δὲ 63
 εἰσὶ γυναικῶν αἱ ἐκ τῆς Ἀραβίας· ἢ δὲ ταῦτα ἐπεκάλουν καὶ τῆς Συλαίου ἐρωμένης ἐν
 ταῖς μάλιστα ὀμολόγητο εἶναι φίλη, πείσουσαί τε αὐτὴν ἐπὶ πράσει τοῦ φαρμάκου εἰς
 20 τοὺς τόπους ἐληλύθεισαν ἢ τε μήτηρ τῆς Φερῶρου γυναικός καὶ ἡ ἀδελφὴ καὶ ἐπανῆκον
 αὐτὴν ἀγόμεναι τοῦ δειπνῶν πρότερον ἡμέρα μιᾷ. ὑπὸ τούτων ὁ βασιλεὺς τῶν λόγων 64
 παροξυνθεὶς δοῦλας τὲ ἐβασάνιζε τῶν γυναικῶν καὶ τινας ἐλευθέρους, καὶ ὄντος ἀφανοῦς
 τοῦ πράγματος διὰ τὸ μηδεμίαν ἐξεπιεῖν τελευταία τίς περιουσιῶν αὐτῇ τῶν ἀληθόνων
 ἄλλο μὲν ἔφη οὐδέν· θεὸν δὲ ἐπεκαλεῖτο τοιαῖσδε αἰκίας περιβαλεῖν τὴν Ἀντιπάτρον
 25 μητέρα κακῶν τῶν ἐπεχόντων αἰτίαν πᾶσι γενομένην. ταῦτα εἰς ἐπίστασιν Ἡρώδην ἄγει, 65
 καὶ τὰ πάντα βασάνοις τῶν γυναικῶν ἀνάπτυστα ἦν, οἱ τε κῶμοι καὶ αἱ κρυπταὶ σύνοδοι
 καὶ δὴ καὶ λόγων πρὸς μίνον τὸν υἱὸν εἰρηκένων ἐξοίσεις πρὸς τὰς Φερῶρου γυναῖκας·
 ἦν δὲ ταλάντων ἑκατὸν δωρεὰς ἐπικρύπτεσθαι φράζειν πρὸς Φερῶραν τῷ Ἀντιπάτρῳ
 κέλευσις ὑπὸ τοῦ πατρὸς· μίσός τε πρὸς τὸν πατέρα καὶ ὀλοφνηροὶ πρὸς τὴν μητέρα, ὡς 66
 30 ἐπὶ μήκιστον τοῦ πατρὸς βιοῦν ἐξηγμένου καὶ αὐτῷ μὴδὲν ἐλάσσονος τοῦ γήρως ἐπικει-
 μένου, ὡς μὴδ' ἐλθοῦσαν τὴν βασιλείαν ὁμοίως εὐφραῖναι ποτ' αὐτόν· παρατρέφεσθαι τε
 πολλοὺς ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφῶν παῖδας οὐδαμῶς ἀδειῖ τὴν ἐλπίδα
 παρεχομένους τάσφαλοῦς· καὶ γὰρ δὴ καὶ νῦν, εἴ τι πάσχειν αὐτὸν συμβαίη, ἀδελφῷ μᾶλλον 67
 ἢ παιδὶ τῷ αὐτοῦ κεύειν τὴν ἀρχὴν δίδοσθαι. ὁμότητά τε πολλὴν κατηγορεῖ τοῦ βασιλέως
 35 καὶ τὰς σφαγὰς τῶν υἱῶν, φόβῳ τὲ μὴ καὶ αὐτῶν ἄπτοιτο ἤδη, τὸν μὲν ἐπὶ Ῥώμης
 ἄρασθαι τέχνην ἐπινοῆσαι, Φερῶραν δ' ἐπὶ τῆς αὐτοῦ τετραρχίας. ταῦτα δὲ συνῆδε τοῖς 68
 λόγοις τῆς ἀδελφῆς καὶ πολὺ τοῦ μὴ ἀπιστίαν ἔτι ὑποπτεύεσθαι συνῆγεν αὐτοῖς. ὁ δὲ

6 μὴν] μὲν Laur. — 7 ὡς] εἰς Berol. — 10 αὐτὸν om. Busb. Laur. — τινυμένου Berol. — i.
 marg. ε' Busb. — 14 προσκομισθὲν ex corr. Busb. — 18 δὲ] δὴ Busb. — 27 μόνων τῶν υἱῶν Busb. —
 28 post τῷ 1 litt. erasa Busb. — 30 γήρως Berol. — 35 μὴ] τοῦ μὴ Berol. — 36 αὐτοῦ, οὐ in ras.
 Busb. — 37 τοῦ ἀδελφοῦ Busb. — πολὺ τοῦ] πολὺ του Busb.

Zonaras I p. 456 Bonn.

βασιλεὺς κρατυνόμενος ἐπὶ κακίᾳ τῇ Ἀντιπάτρου τὴν Λωρίδα τὴν μητέρα αὐτοῦ πάντα τὸν κόσμον τὸν περὶ αὐτὴν ταλάντων πολλῶν ὄντα ἀφελόμενος ἔπειτα αὐτὴν ἀποπέμ-
 69 πεται καὶ ταῖς Φερῶρον γυναίξιν φιλίαν ἐσπέισατο. μάλιστα δ' ἐξώτρυνεν εἰς ὄργην κατὰ τοῦ παιδὸς τὸν βασιλέα Σαμαρείτης ἀνὴρ Ἀντίπατρος ἐπιτροπεύων τὸν υἱὸν τοῦ βασιλέως. Ἀντίπατρον, ἀλλὰ τε αὐτοῦ ἐν ταῖς βασάνοις κατεπιπῶν καὶ ὅτι παρασκευασάμενος φάρ- 5
 μακον θανάσιμον δοίη Φερῶρα κελύσας παρὰ τὴν ἀποδημίαν αὐτοῦ, ἢ ὡς πλείστον
 70 ἀφροσύνην τῶν τοιούτων ὑποτοπασμῶν, τῷ πατρὶ δοῦναι. καὶ κομίσει μὲν Ἀντιφίλον ἐξ Αἰγύπτου τὸ φάρμακον ἕνα τῶν αὐτοῦ φίλων, σταλῆναι δὲ ὡς Φερῶραν διὰ Θεουδίου ἀδελφοῦ τῆς μητρὸς Ἀντιπάτρου τοῦ βασιλέως παιδός, καὶ οὕτως ἐλθεῖν τὸ φάρμακον εἰς
 71 τὴν γυναῖκα Φερῶρον δόντος αὐτῇ τοῦ ἀνδρὸς φυλάσσειν. ἡ δὲ ὁμολογεῖ μὲν ἀνακρίναντος 10 τοῦ βασιλέως, καὶ δραμοῦσα ὡς κομίσειε ἴππτι κατα τοῦ τέγους ἐαντήν, οὐ μὴν τελευτᾷ
 72 ἐπιπόδας τῆς πτώσεως γενομένης. καὶ οὕτως ἐπεὶ ἀνεκτίσαστο αὐτὴν ἀδειάν τε αὐτῇ ὑπισχνόμενος καὶ τοῖς οἰκείοις μὴ ἐπ' ἀφανισμῷ τάληθοις τρεπομένη, τρέψειν γε μὴν κακοῖς τοῖς ὑστάτοις ἀγνωμονεῖν προθεμένην, ὑπισχνεῖται καὶ ὤμοσεν ἢ μὴν εἶναι τὰ πάντα ὃν ἐπράχθη τρόπον, λέγουσα μὲν, ὡς ἔφασαν μὲν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀληθῆ 15
 73 τὰ πάντα. „κεκόμισται τὸ γὰρ ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὸ φάρμακον ὑπ' Ἀντιφίλου, ἀδελφὸς δὲ ἐκείνου ἰατρὸς ὢν ἐκόμισε, καὶ Θεουδίου ὡς ἡμᾶς κομίσαντος ἐφύλασσαν αὐτῇ λαβοῦσα παρὰ
 74 Φερῶρον ἐπὶ σὲ ἵτοιμασμένον ὑπ' Ἀντιπάτρου. ἐπεὶ οὖν ἐνόσει Φερῶρας καὶ ἐθεράπευες αὐτὸν ἀφικόμενος, ὄρων σου τὴν εἴνοιαν, ἢ περὶ αὐτὸν ἐχρῶ, ἐπεκλάσθη τὸ τῆς διανοίας καὶ μετακάλεσας με, „ὦ γύναι, φησί, περιώδυσέ με Ἀντίπατρος ἐπὶ πατρὶ μὲν τῷ αὐτοῦ, 20
 ἀδελφῷ δὲ ἐμῷ, θανάσιμόν τε γνώμην συνθείς καὶ φάρμακον ᾧ διακονήσοιτο αὐτῇ πεπο-
 75 ρισμένος. νῦν ἐπειδὴ ὅ τε ἀδελφὸς οὐδὲν ἀρετῆς, ἢ πρότερον ἐχρήτο περὶ ἐμὲ ὑφαιρῶν ὧπται ἐμοὶ τὸ ἐλπίς οὐκ εἰς μακρὰν ἀπέσσεσθαι τοῦ βίου, φέρε, μὴ γνώμη ἀδελφοκτόνῳ ἀποτισοίμην προπάτορας τοῦ ἐμαντοῦ, τὸ φάρμακον καίειν ἐμοῦ βλέποντος, κομίσασά τε οὐκ εἰς ἀνα-
 76 βολὰς πράσσειν τοῦ ἀνδρὸς τὰς ἐντολάς.“ καὶ τὸ μὲν πλείστον καύσασαν τοῦ φαρμάκου 25
 τυχεῖν, ὑπολείπεσθαι δὲ ὀλίγον, ἵνα εἰ Φερῶρον μεταστάντος περιέποι κακῶς αὐτὴν ὁ
 77 βασιλεὺς, μεθίσταται αὐτῷ διάδρασιν ποιουμένη τῶν ἀναγκῶν. ταῦτα εἰποῦσα τό τε φάρμακον καὶ τὴν πυξίδα εἰς μέσον παρήγε. καὶ ἀδελφὸς δὲ Ἀντιφίλου ἕτερος καὶ μήτηρ
 78 αὐτοῦ ἀνάγκαις βασάνων ταῦτα ἔλεγον καὶ ἐγνώριζον τὴν πυξίδα. κατηγορεῖτο δὲ καὶ τοῦ ἀρχιερέως ἡ θυγάτηρ, γυνὴ δὲ τοῦ βασιλέως, ὡς πάντων ἴστωρ τούτων γενομένη κρύπτειν τε 30
 προθυμηθεῖσα αὐτά. καὶ διὰ τὰδε Ἡρώδης ἐκείνην τὴν ἐξέβαλε καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς ἐξήλειψε τῶν διαθηκῶν εἰς ὃ βασιλεύσοι μετ' αὐτόν, καὶ τὸν πενθερὸν τὴν ἀρχιερωσύνην ἀφείλετο Σίμωνα τὸν τοῦ Βοηθοῦ, καθιστᾷ δὲ Μαθίαν τὸν τοῦ Θεοφίλου Ἱεροσολυμίτην τὸ γένος.
 79 Ἐν τοίτῳ δὲ καὶ Βάθυλος ἀπελεύθερος Ἀντιπάτρου παρῆν καὶ βασανισθεὶς εὐρί-
 σκεται φάρμακον κομίζων δώσειν τῇ τε αὐτοῦ μητρὶ καὶ Φερῶρα, ὡς εἰ τὸ πρότερον μὴ 35
 80 ἄπτοιτο τοῦ βασιλέως, τούτῳ γοῦν μεταχειρίζοντο αὐτόν. ἀφίκετο δὲ γράμματα παρὰ τῶν ἐν Ῥώμῃ φίλων τῷ Ἡρώδῃ γνώμη καὶ ὑπαγορεύσει Ἀντιπάτρου ἐπὶ κατηγορίᾳ

5 παρασκευασάμενον Busb. — 8 ἕνα] διὰ Berol. — 9 ἀδελφῆς Berol. — 11 τέγους] τείχους Berol. — 16 κεκομίσει Berol. — 17 ἐκόμισε] ἐπόρσει Iosephus. — 17 ἐφύλασσαν Berol. et ex corr. Busb. — 17 λαβοῦσα om. Busb. — 18 φερῶρα m. 1 Busb. — ὑπὸ Berol. — 26 αὐτὴν] αὐτόν Busb. — 29 κατηγορεῖ Busb. — 36 ἀφίκετο Busb. Berol. ἐπεφέρετο Zonaras.

Zonaras I p. 458 Bonn.

Ἀρχελάου καὶ Φιλίππου συγκείμενα, ὡς δῆθεν διαβάλοιεν τε τὸν πατέρα ἐπὶ σφαγῇ τῶν περὶ Ἀριστόβουλον καὶ Ἀλέξανδρον, δι' οἴκτου δὲ καὶ αὐτοὺς λαμβάνοιεν· ἤδη δὲ καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τοῦ πατρὸς, οὐχ ὡς ἐφ' ἐτέροις, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κακίους προσαπολωλέναι τῆς κλήσεως αὐτῶν γινομένης. ταῦτα δὲ μεγάλων μισθῶν οἱ φίλοι τῷ Ἀντιπάτρῳ συνέ- 81
 5 πρασσον. γράφει δὲ καὶ αὐτὸς Ἀντίπατρος τῷ πατρὶ περὶ αὐτῶν ἐπὶ μεγίσταις τῶν αἰτιῶν καὶ παντελῶς ἀπαλλάσσει φάσκων αὐτὰ μειράκια, τῶν δὲ λόγων τῇ ἡλικίᾳ τὴν ἀνάθεσιν ποιούμενος. αὐτὸς δὲ δι' ὧν περὶ Συλαῖον ἠγωνίζετο καὶ περὶ θεραπείαν τῶν πρώτων ἀνδρῶν ἐγεγόνει κόσμους τὴν ἀξιοπρεπεῖς ταλάντων ἑώνητο διακοσίων. θανατώσει 82
 δ' ἂν τις, ὅτι τοσῶνδε ἐν Ἰουδαίᾳ κατ' αὐτοῦ κεινημένων μηνῶν πρότερον ἑπτὰ οὐδὲν
 10 αὐτῷ δῆλον γένοιτο· αἴτιον δ' ἦν ἢ τε ἀκρίβεια καὶ φυλακῆ τῶν ὁδῶν καὶ μῖσος τῶν ἀνθρώπων τὸ πρὸς Ἀντίπατρον· οὐδεὶς γὰρ ἦν, ὅς προθύμως κινδύνῳ τῷ αὐτοῦ ποριστῆς τῶν ἐκείνου ἀσφαλειῶν καθίστατο.

Ἡρώδης δὲ Ἀντιπάτρου γεγραφότος πρὸς αὐτόν, ὡς τὰ πάντα ὃν χρη διαπεπραγμένους 83
 τρόπον ἦξει ἐν τάχει, ἐπικρυψάμενος τὴν ὄργην ἀντεπετίθει, κελύων μὴ βραδύνειν εἰς
 15 τὴν ὁδόν, μὴ καὶ τι πάσχοι παρὰ τὴν ἐκδημίαν αὐτοῦ, καὶ ἅμα τῆς μητρὸς κατηγορῶν μέμψεις ἐπαγγελλόμενος καταθήσεσθαι τὰς πρὸς αὐτὴν, ὅποτε ἐκείνος ἀφίκετο, παντὶ 84
 τὴν τρόπον φιλύτητα τὴν πρὸς αὐτόν ἐνεδείκνυτο, δεδιὼς μὴ καὶ τι ὑποτοπήσας ὑπερβάλουτο μὲν ὁδοὺς τὰς πρὸς αὐτόν, τῇ δὲ Ῥώμῃ ἐνδιαιωμένος ἐφεδρεύοι τῇ βασιλείᾳ. τούτοις ἐν 85
 20 Κιλικίᾳ τοῖς γράμμασιν ἐπιτυγχάνει, τοῖς δὲ τὴν Φερῶρον τελευτήν διασαφοῦσιν ἐν Τάραντι πρότερον, δεινῶς τὴν ἠνεγκεν οὐκ εὐνοίᾳ τῇ Φερῶρον, διότι δὲ τοῦ πατρὸς τὴν ἀναίρεσιν οὐ διαπραξάμενος ὡς ὑπέσχετο ἀπέθανε. περὶ δὲ Κελένδερον τῆς Κιλικίας γενομένος ἐνε- 86
 δοίαζεν ἡδὴ περὶ τοῦ οἴκαδε πλοῦ δεινῶς τῇ ἐκβολῇ τῆς μητρὸς λελυπημένος, καὶ τῶν φίλων ὃ μὲν ἐκέλευον αὐτὸν ταῦτ' ἀπὸ πη καραδοκῶντα ἐπέχειν, οἱ δὲ μὴ διαμέλλειν τὸν οἴκαδε πλοῦν· λύσειν δὲ παραγεγόμενον αἰτίαν πᾶσαν, ὡς καὶ νῦν οὐχ ἐτέρωθεν, ἀλλὰ
 25 διὰ τὴν ἐκείνου ἀπουσίαν ἰσχὴν τοῖς κατηγοροῖς ὑπογενέσθαι. τούτοις πεισθεὶς ἔπλει τὴν 87
 καὶ προσέσχε τῷ Σεβαστῷ λιμένι λεγομένῳ, ὃν κατασκευάσας Ἡρώδης ἐπὶ τιμῇ τοῦ Καίσαρος καλεῖ Σεβαστόν. ἐν προὔπττοις δ' ἦν Ἀντίπατρος ἤδη τοῖς κακοῖς μῆτε προσίοντος 88
 αὐτῷ μηδενὸς μῆτε προσαγορεύοντος ὥσπερ ὅτι ἐξήει μετ' εὐχῶν καὶ ἀγαθῶν ἐπιφημι-
 30 σμάτων, ταῖς δ' ἐναντιωτάταις ἀραῖς οὐκ ἐκωλύοντο αὐτὸν δέχεσθαι ποιήναι τοῖς ἀδελφοῖς ἀποτίειν ὑπειληφότες. ἐτύγχανε δὲ ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν Οὐάρος 89
 Κυντίλιος, διάδοχος Σατορνίνῳ τῆς ἐν Συρίᾳ ἀρχῆς ἀπεσταλμένος, ἤκων δὲ καὶ αὐτὸς σύμβουλος Ἡρώδῃ περὶ τῶν ἐνεστηκότων αὐτῷ δευθέντι. καὶ αὐτῶν συνεδρευόντων 90
 παρῆν ὁ Ἀντίπατρος οὐδενὸς αὐτῷ ἐκπύστου γεγονότος. εἴσεισι δὲ εἰς τὸ βασιλεῖον ἔτι πορφυρίδας ἀμπεχόμενος, καὶ αὐτὸν μὲν δέχονται οἱ ἐπὶ θύραις, ἀνείργουσι δὲ τοὺς φίλους.
 35 ἐθορυβεῖτο δὲ ἤδη σαφῶς οἱ ἐλλήλυθει κατανοῶν, ἐπειδὴ καὶ ὁ πατήρ αὐτὸν προσίοντα ὡς 91
 ἀσπάζαιτο ἀπέωσατο, ἀδελφοκτονίαν τὴν ἐπικαλῶν καὶ βούλευσιν ὀλέθρου τοῦ ἐπ' αὐτῷ, πάντων τε ἀκροατῆν καὶ δικαστῆν ἔσεσθαι Οὐάρον τῇ αὐρίον. καὶ ὁ μὲν τοιούτου κακοῦ 92

6 ἀπαλλάσει ex corr. Busb. — 10 καὶ] καὶ ἡ Berol. — 11 ἦν om. Berol. — 13 ἀντιπάτρῳ γεγραφότι Berol. — 16 ἐπαγγελλόμενος m. 1 Busb. — 17 τὴν om. Busb. — αὐτόν] αὐτὴν Busb. — 19 ἐτυγχάνει man. 1 ἐτυγχάνει m. 2 Busb. — 19 διασαφοῦσιν, litt. σαφ in ras. 4 litt. Busb. — 24 λύσειν Busb. — 31 δῆ] δὲ Iosephus. — καὶ om. Berol.

Zonaras I p. 459 Bonn.

ἄμα τὸ ἀκροαθέντος καὶ παρόντος τῷ μεγέθει περιφερόμενος ᾤχετο, ὑπαντιάζουσι δ' αὐτῷ ἢ τε μήτηρ καὶ ἢ γυνή, αὐτὴ δὲ ἦν ἡ γενομένη Ἀντιγόνη παῖς τῷ πατρὶ Ἡρώδου βασι-
 93 λευκότη, παρ' ὧν τὰ πάντα ἐκμαθὼν ἐν παρασκευαῖς τοῦ ἀγῶνος ἦν. τῇ δ' ἐξῆς συνη-
 δρευεν Οὐάρος τε καὶ ὁ βασιλεύς. εἰσεληλύθεισαν δὲ καὶ οἱ ἀμφότεροι φίλοι καὶ οἱ συγγενεῖς
 βασιλέως Σαλώμῃ τὴν ἀδελφήν, εἴ τινες μὴνύσειν ἐμελλον καὶ ὧν τινες βάσανοι γεγονάσι, 5
 δοῦλοι τὲ μνηστῆροι τοῦ Ἀντιπάτρου μικρῶ πρότερον συνειλημμένοι ἢ ἐκεῖνον ἦκειν ἐπι-
 στολὴν φέροντες, ἧς τὸ κεφάλαιον τῶν γεγραμμένων ἦν, μὴ ἐπανήκειν ὡς πάντων τῷ πατρὶ
 ἠκόντων εἰς πίστιν, μόνηρ τὲ ἀν' ἀκαταφυγὴν λείπεσθαι Καίσαρα καὶ τὸ μὴ τῷ πατρὶ ὑποχέριον
 94 γενέσθαι. Ἀντιπάτρου δὲ προσπεσόντος τῷ πατρὶ πρὸς τὰ γόνατα καὶ ἰκετεύοντος μὴ
 προδιεγνωσμένην καταστῆναι δίκην, ἀλλ' ἀκροάσεως αὐτοῦ γενομένης παρὰ τῷ πατρὶ 10
 ἀκραιώως μένειν δυναμένῳ, τοῦτον κελύσας Ἡρώδης ἀπάγει εἰς μέσον αὐτὸς ὠλοφύρατο
 τῶν παίδων τῆς ποιήσεως, ἢ ἐπὶ τοιαύταις αὐτῷ τύχαις γενομένην πρότερον ἐκ τῆς
 δυσμενείας ἀποσπάσασθαι καὶ εἰς Ἀντίπατρον ἐμβαλεῖν αὐτοῦ τὸ γέρας, τροφᾶς τὲ καὶ
 95 παιδεύσεις ἅς ποιήσασθαι αὐτῶν ἐξηγούμενος καὶ πλούτου εὐπορίαν. ὧν οὐδὲν ἐπ' ἐμπο-
 δίσματι γενέσθαι τοῦ μὴ ἐπιβουλῆ τῇ ἐκείνων κινδυνεύσαι τελευτᾶν ὑπὲρ τοῦ θάσσον 15
 δυσσεβῶς τὴν βασιλείαν παραλαβεῖν ἢ φύσεως νόμῳ μετασιάντος εὐχῆ τὲ τοῦ πατρὸς
 96 καὶ δίκῃ. τὸν τε Ἀντίπατρον θανατῶσαι, τίνων ἐλπίδι ἐπαρθεῖς θρασῆσειεν ἐπὶ τοιαῦτα
 χωρεῖν· διάδοχον μὲν γὰρ ἀποφῆνασθαι διὰ γραμμάτων τῆς ἀρχῆς, ζῶντος δὲ ἐπ' οὐδενὶ
 πλεονεκτεῖν ἀξιωματος ἐπιφανείᾳ καὶ δυνάμει ἐξουσίας, πενήτην μὲν τάλαντα ἐπέτειον
 97 πρόσδοτον κομισάμενον, δωρεάν δὲ εἰληφῶτα ὁδοῦ τῆς εἰς Ῥώμην τριακοσίων τάλαντων 20
 ἀριθμόν, καὶ τοὺς συγγενεῖς πρὸς τὸν αὐτοῦ φόνον ἀντὶ τούτων ἐρεθίζοντα. ταῦθ' ἄμα
 99 λέγων εἰς δάκρυα τρέπεται λέγειν τὸ ἄπορος ἦν. καὶ Νικόλαος ὁ Ἀμασσηνὸς δευθέρου
 100 τῷ βασιλεῖ τὰ πολλὰ εἰπεῖν ἔλεγεν ὅποσα ἀποδείξεων καὶ ἐλέγχων ἐχόμενα ἦν. καὶ τοῦ
 Ἀντιπάτρου κατὰ δικαιολογίαν πρὸς τὸν πατέρα τραπομένου καὶ πολλὰ πρὸς αὐτὸν
 105 διεξιόντος καὶ τέλος ἑαυτὸν παρέχοντος εἰς βάσανον, ἐπὶ τούτοις τροπῇ τοῦ συνεδρίου γέγονε· 25
 106 σφόδρα γὰρ ᾤκτειραν τὸν Ἀντίπατρον δάκρυσι τε καὶ αἰκίαις τοῦ προσώπου χρώμενον,
 ὥστε καὶ τοῖς ἐχθροῖς δι' οἴκτου καταστῆναι φανερόν δὲ ἤδη καὶ Ἡρώδην εἶναι καμπτό-
 μενόν τι τῇ γνώμῃ καίπερ μὴ βουλόμενον ἐκδηλον εἶναι. τοῦ δὲ Νικολάου αὐθις ἀνείλη-
 φτός τὸν λόγον καὶ πλείστα τοῦ Ἀντιπάτρου καταδραμόντος καὶ τὴν αὐτοῦ κακοφθίαν ἐπὶ
 110 τε τῷ τῶν ἀδελφῶν ὀλέθρῳ καὶ τῇ ἐπιβουλῇ τοῦ πατρὸς τε καὶ εὐεργέτου διεξεληθόντος, 30
 121 προσθέντος δὲ καὶ τὰ τῆς μητρὸς τοῦ Ἀντιπάτρου ὅποσα πρὸς τινὰς ἦν κουφολογία
 γυναικεία εἰρημμένα, μαντείας τὲ καὶ θυσίας ἐπὶ τῷ βασιλεῖ γεγονυίας καὶ ὅποσα μετὰ
 126 τῶν Φερῶρον γυναικῶν Ἀντιπάτρῳ ἠσέλητο, πολλὰ ἦν καὶ ἕτερα καὶ παρὰ πολλῶν οἷς μὴ
 παρήγγελτο εἰπεῖν κατ' Ἀντιπάτρου ἀγορευόμενα, ὥστε τὸν Ἀντίπατρον καίτοι πάντα
 δεινότατον ὄντα ψεύδεσθαι καὶ ἀπερυσθίᾶσαι μὴδὲ ὅσον ἀπὸ φωνῆς λέξαι τι ἰσχυρὸν 35
 127 εἰσφέρεισθαι. Νικολάου δὲ παυσάμενον τῶν λόγων καὶ τῶν ἐλέγχων Οὐάρος ἐκέλευσε τὸν
 128 Ἀντίπατρον ἐπ' ἀπολογίαν τῶν ἐγκλημάτων χωρεῖν, ὁ δ' ἐπὶ στόμα ἔκειτο ἀνατετραμ-
 μένος τῷ τε θεῷ καὶ πᾶσι προστιθεῖς τὸ ἐπιμαρτυρῆσαι αὐτῷ μὴδὲν ἀδικεῖν, ἢ τεκμηρίους
 131 ἐπιφανέσι παραστῆσαι μὴ οὐκ ἐπίβουλον αὐτὸν τοῦ πατρὸς γεγονέναι. ὁ δὲ Οὐάρος ἐπειδὴ

4 εἰσεληλύθεισαν Busb. — 7 ἐπανήκειν] ἐπανείναι Iosephus. — 8 λείπεσθαι Busb. — τὸ] τὰ
 Busb. — 11 αὐτὸς εἰς μέσον tr. Berol. — 27 δὲ] γὰρ Berol. — 31 τὰ] τὴν Busb. — 33 ἦν] Busb. Berol.
 δ' ἦν Iosephus.

Zonaras I p. 460 Bonn.

πολλάκις ἀνακρίνων τὸν Ἀντίπατρον οὐδὲν εὗρισκε πλέον τῆς ἀνακλήσεως τοῦ θεοῦ, ὁρῶν
 ἀπέραντον ὃν τὸ γινόμενον, ἐκέλευσε τὸ φάρμακον εἰς μέσον ἐνεγκεῖν, ἵν' εἰδῆ τὴν περι-
 οῦσαν αὐτῷ δύναμιν. καὶ κομισθέντος τῶν ἐπὶ θανάτῳ τῆς ἐαλωκότων πίπει κελύσαντος 132
 Οὐάρου καὶ παραχρῆμα ἔθανε. τότε δ' ἐξαναστάς ἀπῆει τοῦ συνεδρίου καὶ τῇ ἐξῆς ἐπ'
 5 Ἀντιοχείας, οὐπὲρ δὴ καὶ τὸ πλεῖστον ἦσαν αὐτῷ αἱ διατριβαὶ διὰ τὸ Σύροις τοῦτο βασι-
 λειον εἶναι. Ἡρώδης δὲ παραχρῆμα μὲν ἔδρασε τὸν υἱόν, ἀδελφοὶ δὲ τοῖς πολλοῖς ἦσαν αἱ 133
 Οὐάρου πρὸς αὐτὸν ὀμίλαιο καὶ τί εἰπὼν ἀπεληλύθει. εἰκάζετο δὲ τοῖς πολλοῖς γνώμη
 τῇ ἐκείνου πράσσειν ὅποσα περὶ τὸν Ἀντίπατρον ἔπρασσε. δῆσας δὲ αὐτὸν εἰς Ῥώμην
 ὡς Καίσαρα ἐκπέμπει γράμματα περὶ αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀπὸ γλώσσης διδάξοντας τὸν Καί-
 10 σαρα τὴν κακίαν τοῦ Ἀντιπάτρου. ἀλίσκεται δὲ ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ ἐπιστολὴ ὑπ'
 Ἀντιφίλου πρὸς Ἀντίπατρον γεγραμμένη, ἐν Αἰγύπτῳ δὲ αὐτὸς διέτριβε, καὶ λυθεῖσα
 ὑπὸ τοῦ βασιλέως τὰδε ἐδήλου· „ἐπεμψά σοι τὴν παρὰ Ἀκμῆς ἐπιστολὴν μὴ φρεσάμενος
 τῆς ἐμῆς ψυχῆς· οἶσθα γὰρ, ὅτι κινδυνεύω ὑπὸ δύο οἰκιῶν, εἰ γνωσθεῖν. σύ δ' εὐτυχοῖς 135
 περὶ τὸ πρᾶγμα.“ καὶ ἡ μὲν ἐπιστολὴ τὰδε ἐδήλου. ἐξίτηι δὲ ὁ βασιλεὺς καὶ τὴν ἑτέραν
 15 ἐπιστολὴν, οὐ μὴν φανερά γε ἦν, καὶ ὁ τοῦ Ἀντιφίλου δοῦλος, ὃς τὴν ἀναγνωσθεῖσαν
 ἔφερεν, ἠρνεῖτο ἑτέραν λαβεῖν. ἀπορίας οὖν ἐπεχούσης τὸν βασιλέα τῶν φίλων τῆς τῶν 136
 Ἡρώδου θεώμενος ὑποεραμμένον τοῦ δούλου τὸν ἐντὸς χιτῶνα, ἐνεδεδύκει γὰρ δύο, εἴκασεν
 ἐντὸς τῆς ἐπιπτευχῆς κρύπτεσθαι τὰ γράμματα· καὶ ἦν οὕτως. λαμβάνουσι δὲ τὴν ἐπι- 137
 στολὴν ἐγγεγραμμένα τε ἦσαν ἐν αὐτῇ τὰδε· „Ἀκμῆ Ἀντιπάτρῳ. ἔγραψα τῷ πατρὶ σου
 20 οἷαν ἤθελες ἐπιστολὴν καὶ ἀντίγραφον ποιήσασα τῆς πρὸς τὴν ἐμὴν κυρίαν ὡς παρὰ
 Σαλώμης ἔγραψα. ἦν ἀναγνοὺς οἶδα, ὅτι τιμωρήσεται Σαλώμην ὡς ἐπίβουλον.“ ἦν δὲ ἡ 138
 παρὰ τῆς Σαλώμης δοκοῦσα εἶναι πρὸς τὴν δέσποιναν αὐτῆς ὑπ' Ἀντιπάτρου συντεθειμένη
 ἐπ' ὀνόματι τῷ Σαλώμης. τὰ δὲ γεγραμμένα ἦν τοιαῦτα· „Ἀκμῆ βασιλεῖ Ἡρώδη. ἐγὼ 139
 ἔργον ποιουμένη μὴδὲν σε λαίθάνειν τῶν κατὰ σοῦ γινόμενων, εὐροῦσα ἐπιστολὴν
 25 Σαλώμης πρὸς τὴν ἐμὴν κυρίαν κατὰ σοῦ γεγραμμένην ἐπικινδύνως ἔμανθῆ σοι
 δὲ ὀφελίμως ἐξεγραψάμην καὶ ἀπέστειλά σοι. ταύτην δ' ἐκείνη ἔγραψε γήμασθαι Σαλαῖ
 θέλουσα. κατάσχισον οὖν τὴν ἐπιστολὴν, ἵνα μὴ κάγω τὸ ζῆν κινδυνεύσω.“ πρὸς δὲ 140
 αὐτὸν ἐγγράπτο τὸν Ἀντίπατρον διασαφούςσης, ὅτι διακονομένη κελύσματι τῷ ἐκείνου
 αὐτῇ τὲ γράψει πρὸς Ἡρώδην, ὡς Σαλώμης ἐπιβούλως αὐτῇ πράσσειν ἐπιγομένης τὰ
 30 πάντα, καὶ ἀντίγραφον τῆς ὡς πρὸς δέσποιναν τὴν αὐτῆς πεμφθείσης ἀπὸ Σαλώμης ἐπι-
 στολῆς ἀποπέμψειεν αὐτῷ. ἦν δὲ ἡ Ἀκμῆ Ἰουδαία μὲν τὸ γένος, ἐδούλευεν δὲ Ἰουλία 141
 τῇ Καίσαρος γυναικὶ καὶ ἔπρασσε ταῦτα φίλῃ τῇ Ἀντιπάτρου ὠνηθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ μεγάλη
 δόσει χρημάτων συγκακουρεῖν κατὰ τὴν τοῦ πατρὸς καὶ κατὰ τῆς τηθίδος. Ἡρώδης δὲ 142
 ἐκπλαγείς μεγέθει τῆς Ἀντιπάτρου κακίας ὤρμησε μὲν καὶ παραχρῆμα αὐτὸν ἀνελεῖν ὡς
 35 κύκηθρον μεγάλων γεγονότα πραγμάτων καὶ μὴ μόνον αὐτῷ ἀλλὰ καὶ τῇ ἀδελφῇ ἐπιβε-
 βουλευκότα καὶ τοῦ Καίσαρος διεφθαρκότα τὴν οἰκίαν, ἐξώτρυνε δ' αὐτὸν καὶ ἡ Σαλώμη
 στεροτυπομένη καὶ κτείνειν αὐτὴν κελύουσα, εἴ τις ἐπὶ τοῖσδε πίστεως αἰτίαν ἀξιο-

6 μὲν om. Berol. — 13 ei iterat man. 1 Busb. — 17 ὑπερραμμένον Berol. cum Iosepho ὑποεραμ-
 μένον fort. scripserat epitomator. — 18 δὲ] τε Berol. — 24 γενομένων Berol. — 26 ὀφελίμος Busb. —
 29 αὐτῇ] αὐτῷ Iosephus. — 30 ἀντίγραμματα Berol. — ἐπιστολῆς ἀπὸ σαλώμης tr. Berol. — 32 ἀντι-
 πάτρῳ Busb.

Zonaras I p. 461 Bonn.

- 143 *χρεων οἷα τὲ παρασχεῖν γένοιτο. Ἡρώδης δὲ μεταπέμψας ἀνέκριτε τὸν υἱὸν κελεύων εἴ
τι ἀντειπεῖν ἔχοι λέγειν μηδὲν ὑπειδόμενον, ἐπεὶ δὲ ἀχαρῆς ἦν, ἤρετο αὐτόν, ἐπειδὴ
πανταχοῦ πεφώραται πονηρὸς ὢν, τοὺς γοῦν συγκακουρήσαντας αὐτῷ τὰ πράγματα μὴ*
144 *μελλῆσαι κατεπειν. ὁ δὲ Ἀντιφίλω τὴν πάντων αἰτίαν ἀντίθει, ἕτερον δ' οὐδένα προῦ-
τίθει. Ἡρώδης δὲ περιαλῶν ὤρησε μὲν πέμπειν ἐπὶ Ῥώμης τὸν υἱὸν ὡς Καίσαρα 5
145 λόγον ὑφέζοντα τῶν ἐπὶ τοῖσδε βεβουλευμένων, ἔπειτα δείσας, μὴ βοηθεῖα τῶν φίλων
εὐρίσκοι τῶν κινδύνων διαφυγὰς, αὐτὸν μὲν δέσμιον ὡς καὶ πρότερον ἐφύλασσε, αὐτῶν
δὲ πρέσβεις ἐξέπεμψε καὶ γράμματα ἐπὶ κατηγορίᾳ τοῦ υἱέως ὅποσα τὲ Ἀκμῆ συγκα-
κουρήσειεν αὐτῷ καὶ ἀντίγραφα τῶν ἐπιστολῶν.*
146 *Καὶ οἱ μὲν πρέσβεις ἐπὶ τὴν Ῥώμην ἠπείγοντο, εἰς νόσον δὲ ὁ βασιλεὺς ἐμπεσὼν 10
διαθήκας γράφει τῷ νεωτάτῳ τῶν υἱῶν τὴν βασιλείαν διδοὺς μίσει τῷ πρὸς τε τὸν
Ἀρχέλαον καὶ Φίλιππον ἐκ τῶν Ἀντιπάτρου διαβολῶν, Καίσαρὶ τε χιλίων ταλάντων καὶ
Ἰουλίᾳ γυναικὶ τῇ Καίσαρος καὶ τέκνοις καὶ φίλοις καὶ ἀπελευθέρους Καίσαρος πεντα-
147 κοσίω. ἔνεμε δὲ καὶ τοῖς υἱέσι χρήματα καὶ προσόδους καὶ ἀγροὺς καὶ υἱέσι τοῖς ἐκεί-
νων, Σαλώμην τὲ ἐπὶ μέγα ἐπλούτιζε τὴν ἀδελφὴν εὐνοῦν ἐν πᾶσι πρὸς αὐτὸν δια- 15
148 μεμενηκυῖαν. ἀπεγνωκὸς δὲ περιόισεν, καὶ γὰρ περὶ ἕτος ἑβδομηκοστὸν ἦν, ἐξηγρίωτο
ἀκράτῳ τῇ ὀργῇ καὶ πικρίᾳ εἰς πάντα χρώμενος· αἴτιον δὲ ἦν δόξα τοῦ καταφρονεῖσθαι
καὶ ἡδονῇ τὰς τύχας αὐτοῦ τὸ ἔθνος φέρειν, ἄλλως τε ἐπειδὴ τινὲς τῶν δημοτικωτέρων
καὶ ἐπατέστησαν αὐτῷ διὰ τοιαύτην αἰτίαν.*
149 *Ἦν Ἰούδας ὁ Φαρισαῖον καὶ Ματθίας ὁ Μαργαλῶθον Ἰουδαίων λογιώτατοι καὶ παρ' 20
οὔστινας τῶν πατρίων ἐξηγηταὶ νόμων, ἄνδρες καὶ δῆμῳ προσφιλεῖς διὰ παιδείαν τῶν
νεωτέρων· ὁσημέραι γὰρ διημέρευον αὐτοῖς πάντες οἷς προσποιήσις ἀρετῆς ἐπετηδεύετο.
150 οἱ πυνθανόμενοι τοῦ βασιλέως τὴν νόσον θεραπεύειν ἄπορον οὖσαν ἐξῆραν τὸ νεώτερον,
ὥστε ὅποσα παρὰ τὸν νόμον τὸν πάτριον κατεσκεύαστο ἔργα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ταῦτα
151 καθελόντας εὐσεβείας ἀγωνίσματα παρὰ τῶν νόμων φέρεσθαι. ἦν γὰρ τῷ Ἡρώδῃ τινα 25
πραγματευθέντα παρὰ τὸν νόμον, ἃ δὴ ἐπεκάλουν οἱ περὶ τὸν Ἰούδαν καὶ Ματθίαν.
κατεσκενάκει γὰρ ὁ βασιλεὺς ὑπὲρ τοῦ μεγάλου πυλῶνος τοῦ ναοῦ ἀνάθημα καὶ λίαν
πολυτελές, ἀετὸν χρύσειον μέγαν· κωλύει δὲ ὁ νόμος εἰκόνων τὲ ἀναστάσεις ἐπινοεῖν καὶ
152 τινων ζώων ἀναθέσεις ἐπιτηδεύεσθαι τοῖς βιοῦν κατ' αὐτὸν προσηρημένοις. ὥστε ἐκέλευον
οἱ σοφισταὶ τὸν ἀετὸν κατασπᾶν· καὶ γὰρ εἴ τις ἂν γένοιτο κίνδυνος τῷ αὐτὸν κατασπά- 30
σαντι πολὺ τῆς ἐν τῷ ζῆν ἡδονῆς λυσιτελεστέραν φαίνεσθαι τὴν προτεθειμένην ἀρετὴν
155 ὑπ' αὐτοῦ τοῖς ἐπὶ σωτηρίᾳ καὶ φυλακῇ τοῦ πατρίου μέλλουσι τελευτᾶν. καὶ οἱ μὲν
τοιούτοις λόγοις ἐξῆραν τοὺς νέους. ἀφικνεῖται δὲ λόγος εἰς αὐτοὺς τεθνήναι τὸν βασιλέα
156 καὶ συνέπρατε τοῖς σοφισταῖς. καὶ μέσης ἡμέρας ἀνεληθόντες κατέσπων τὲ καὶ πελέκεσιν
ἐξέκοπτον τὸν ἀετὸν πολλῶν ἐν τῷ ἱερῷ διατριβόντων. καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ βασιλέως, ἀγγέλ- 35
λεται γὰρ ἢ ἐπιχειρήσις πρὸς αὐτόν, ἀπὸ μείζονος διανοίας ἢ ἐπράσσετο ὑπολαβὼν ἄνεσι χεῖρα
πολλὴν ἐπαγόμενος ἐπιπεσὼν τὲ μὴ προσδεχομένοις ἀσυντάκτοις τὲ καὶ μηδὲν τοῦ δνήσοντος
157 προανεσκοπημένοις, τῶν τε νέων οὐκ ἐλάσσους τεσσαράκοιτα ἀνδρῶν, οἱ θράσει ἔμεινον
ἐπιόντα εἰς φυγὴν τοῦ λοιποῦ καταστάντος, λαμβάνει καὶ τοὺς εἰσηγητὰς τοῦ τολμύματος*

4 μελλῆσαι Busb. — 8 υἱέος Iosephus. — 10 i. marg. ἡ Busb. — 12 ταλάντων χιλίων tr. Berol. —
18 τε om. Busb. — 20 Φαρισαίου] Σαριφαίου Iosephus. — μαργαλῶθον Berol. — 22 πάντες αὐτοῖς tr.
Busb. — ἐπετετήθευτο Busb. — 28 μέγα Busb. — 30 κατασπᾶσονται Berol.

Zonaras I p. 462 Bonn.

- Ἰούδαν καὶ Ματθίαν ἄδοξον ἡγουμένους ὑποχωρεῖν τὴν ἐφοδὸν αὐτοῦ, καὶ ἀνήγαγεν ἐπὶ
τὸν βασιλέα. ἐρομένου δὲ τοῦ βασιλέως, εἰ τολμήσειαν αὐτοῦ τὸ ἀνάθημα καθελεῖν, 158
„ἀλλὰ καὶ πεφρόνηται γε ἡμῖν τὰ φρονηθέντα καὶ πέπρακται τὰ πεπραγμένα μετὰ
ἀρετῆς ἀνδράσι προπρωδεστάτης. θανμαστὸν δὲ οὐδέν, εἰ τῶν σῶν δογμάτων ἀξιοτέρους 159
5 τετηροῦσθαι ἡγήμεθα τοὺς νόμους, οὓς Μωϋσῆς ὑπαγορεύσει καὶ διδαχῇ τοῦ Θεοῦ γραψάμενος
κατέλιπεν. ἡδονῇ τὲ τὸν θάνατον οἴσομεν καὶ τιμωρίαν ἦντινα ἐπιβάλλοις“. βασιλεὺς δὲ 160
δήσας αὐτοὺς ἐξέπεμψε εἰς Ἱεριχοῦντα καὶ καλέσας Ἰουδαίων τοὺς ἐν τέλει· καὶ ἐκκλη- 161
σιάσας ἐπὶ κλινιδίου κείμενος ἀδυναμίᾳ τοῦ στήθαι τῶν εὐποιοῦν αἰτινες ἦσαν ἐπ' αὐτοὺς
γεγονῶτα ἀνηρημέιτο, καὶ τοῦ ναοῦ τὴν κατασκευὴν ὡς μεγάλους τέλεσι τοῖς αὐτοῦ γένοιτο 162
10 μὴ δυνηθέντων ἔτισιν ἑκατὸν εἰκοσιπέντε τῶν Ἀσαμωναίου ἐν οἷς ἐβασίλευον τοιούτῃ τι
ἐπὶ τιμῇ πρᾶξι τοῦ Θεοῦ, κοσμησαὶ δὲ καὶ ἀναθήμασιν ἀξιολόγοις. ἀνθ' ὧν ἐλπίδα 163
γενέσθαι αὐτῷ καὶ μετὰ θάνατον καταλελειψέσθαι μνήμην τὲ αὐτοῦ καὶ εὐκλειαν.
κατεβόα δὲ διότι μὴδὲ ζῶντα ὑβρίζειν ἀπόσχοντο εἰς αὐτόν, ἀλλ' ἡμέρας τὲ καὶ ἐν ὄψει
τῆς πληθύος ὑβρεῖ χρωμένους ἄψασθαι τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνατεθειμένων καὶ καθαιρεσιν
15 ποιήσασθαι ὑβρίζοντας λόγῳ μὲν εἰς αὐτόν, ἀληθείᾳ εἴ τις ἐξετάζοι τὸ γεγονὸς
ἱεροσουλῶντας. οἱ δὲ διὰ τὴν ὀμότητα αὐτοῦ, μὴ δὲ καὶ κατ' αὐτῶν ἐξαγριώσας εἰσπράτ- 164
τοιτο τιμωρίαν, οὔτε γνώμῃ ἔφασαν ἀτὰ πεπράχθαι τῇ αὐτῶν φαίνεσθαι τε αὐτοῖς οὐκ
ἀπληλαγμένα κολάσεως ἀτὰ εἶναι. ὁ δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις πραστέρως ἔσχε, Ματθίαν δὲ
τὸν ἀρχιερέα παύσας ἱεραῖσθαι ὡς αἴτιον τοῦ μέρους τούτων γεγονότα καθιστᾶ Ἰωάζαρον
20 ἀρχιερέα, ἀδελφὸν γυναικὸς τῆς αὐτοῦ. ἐπὶ δὲ τοῦ Ματθίου τούτου ἱερωμένου συμβαίνει 165
καὶ ἕτερον ἀρχιερέα καταστῆναι πρὸς μίαν ἡμέραν, ἦν Ἰουδαῖοι νηστείαν ἄγουσιν. αἰτία 166
δ' ἔστιν ἡδε· ὁ Ματθίας ἱερωμένος ἐν νυκτὶ τῇ φερούσῃ εἰς ἡμέραν, ἢ νηστεία ἐνίστατο,
ἔδοξεν ἐν οὐραῖσι ὀμιληκῆναι γυναικί, καὶ διὰ τὴν οὐ δυναμένον ἱερουργεῖν Ἰωσήπος ὁ
τοῦ Ἑλλήμου συνιεράσατο αὐτῷ συγγενῆς ὢν. Ἡρώδης δὲ τὸν τε Ματθίαν ἐπεπαύκει 167
25 τῆς ἀρχιερωσύνης καὶ τὸν ἕτερον Ματθίαν, ὅς ἐγγερέκει τὴν στάσιν, καὶ ἄνδρας ἐκ τῶν
ἐταίρων αὐτοῦ ἔκαυσε ζῶντας. καὶ ἡ σελίγη δὲ τῇ αὐτῇ νυκτὶ ἐξέλιπε.
Ἡρώδης δὲ μειζόνως ἢ νόσος ἐνεπικραίνετο δίκην ὧν παρανομίσειεν ἐκπρασσομένου 168
τοῦ Θεοῦ· πῦρ μὲν γὰρ μαλακὸν ἦν οὐδὲ πολλὴν ἀποσημαῖνον τοῖς ἐπαφωμένοις τῶν
φλόγωσιν ὀπόσην τοῖς ἐντὸς προσετίθει τὴν κάκωσιν. καὶ ἐλκώσεις τὲ τῶν ἐντέρον καὶ 169
30 μάλιστα τοῦ κόλου δεινὰ ἀλγηδόνες καὶ φλέγμα ὑγρὸν περὶ τοὺς πόδας καὶ διαγές·
παραπλησία δὲ καὶ περὶ τὸ ἦτρον κάκωσις ἦν, ναὶ μὴν καὶ τοῖ ἀιδίου σῆψις σκόληκας
ἐμποιοῦσα, πνεύματος τε ὀρθία ἔντασις καὶ αὐτῇ λίαν ἀηδῆς ἀχθηδόνι τὲ τῆς ἀποφορᾶς
καὶ τῷ πυκνῷ τοῦ ἄσθματος, σπασμὸς τε περὶ πᾶν ἦν μέλος ἰσχὸν οὐχ ὑπομονητὴν
προστιθέμενον. ἐλέγετο οὖν ὑπὸ τῶν θειάζόντων καὶ οἷς ταῦτα προαποφθέγγεσθαι σοφίᾳ 170
35 πρόκειται ποιήν τὸν πολλοῦ δυσσεβοῦς ταύτην ὁ Θεὸς εἰσπράσσεσθαι παρὰ τοῦ βυσι-
λέως. ὁ δὲ καίπερ δὴ μειζόνως ἢ ἀντίσχοι ἂν τις ταλαιπωρούμενος ἐν ἐλπίδι τοῦ ἀνα- 171

1 ἀνήγαγον Busb. — 7 ἰουδαίους Busb. — 10 ἀσαμωναίου Busb. — ἐξετάζει Busb. — 18 πρα-
τέρως ex προτέρως corr. Busb. — 19 ἰωάζαρον Berol. fort. recte. — 20 τῆς supra versum Busb. —
24 συνιερέσατο Berol. — 26 αὐτοῦ om. Busb. — 27 παρανομίσειεν Busb. — ἐκπρασσομένην (corr. m. 2)
Busb. — 29 φλόγωσιν Busb. — 32 ἐντασις (s. m. 2) Busb. — 33 πυκνῷ Busb. — 34 προστιθέμενος Iosephus.

Zonaras I p. 462 Bonn.

σφῆλαι ἦν. ἰατροὺς τὲ μεταπέμπων καὶ ὀπόσα ἀρωγὰ ὑπαγορεύσειαν χοῦσθαι καὶ ἀπο-
 τετραμμένος μὴ ἀναινόμενος· ποταμὸν τὲ περάσας Ἰορδάνην θερμοῖς τοῖς κατὰ
 Καλλιρόαν αὐτὸν παρεδίδου, ἅπερ σὺν τῇ ἐς πάντα ἀρετῇ καὶ πότιμά ἐστιν· ἔξεισι δὲ
 172 τὸ ὕδωρ τοῦτο εἰς λίμνην τὴν ἀσφαλτοφόρον λεγομένην. κἀνταῦθα τοῖς ἰατροῖς δοκῆσαν
 ὥστε ἀναθάλλειν αὐτόν, καθεσθῆεις εἰς πύελον πλέων ἐλαίου δόξαν μεταστάσεως ἐνε- 5
 ποιήσεν αὐτοῖς. τῶν δὲ οἰκετῶν οἰμωγῇ χρωμένων περιενεγκῶν καὶ μηδ' ἦντινα ἀμφὶ τοῦ
 σωθησομένου ἐλπίδα ἔχων τοῖς στρατιώταις ἀνὰ πενήκοντα δραχμὰς ἐκάστῳ κελύει
 173 νεμηθῆναι· πολλὰ δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν αὐτοῦ καὶ φίλοις τοῖς αὐτοῦ ἔδωρεῖτο. καὶ παρῆν αὐθις
 ἐπὶ Ἰεριχοῦντος μέλαινα τε αὐτὸν ἦρει χολῆ ἐπὶ πᾶσιν ἔξαργαίνουσα, ὥστε ἦδη τελευτῶν πράξιν
 174 τοιάνδε ἐπινοεῖ· ἀφικομένων προστάγματι τῷ αὐτοῦ Ἰουδαίων ἀνδρῶν τῶν παντὸς τοῦ 10
 ἔθνους ὁποῖοτε ἀξιολόγων· πολλοὶ δὲ ἐγένοντο ὡς τοῦ παντὸς ἔθνους κατακεκλημένον καὶ
 πάντων ἀκροασαμένων τοῦ διατάγματος, εἰς γὰρ θάνατον ἦν ἀνακείμενα τοῖς ἀλογησασί τῶν
 ἐπιστολῶν ἐμμανομένου πᾶσι τοῦ βασιλέως ὁμοίως τοῖς τε ἀναιτίοις καὶ παρεσχηκόσιν
 175 αἰτίαι· συγκλείσας αὐτοὺς πάντας ἐν τῷ ἵπποδρόμῳ τὴν τε ἀδελφὴν αὐτοῦ Σαλώμην καὶ
 τὸν ἄνδρα αὐτῆς Ἀλεξᾶν μεταπέμψας τεθνήξεσθαι μὲν οὐ πόρρω ἔλεγεν ἐπιτοσόδε τῶν 15
 ἀλγηδόνων αὐτὸν περιεχουσῶν· καὶ τόδε μὲν οἰστόν τε καὶ πᾶσι φίλον παρατυγχάνειν,
 ὀλοφυρμῶν δὲ ἄπορον καὶ πένθους ἐνδεᾶ ὅποσον ἐπὶ βασιλεῖ πράσσοιτο ἂν, ὃ μάλιστα
 177 αὐτῷ λυπηρόν εἶναι· ἔργον δὲ ἄρα ἐκείνων εἶναι κούφισιν τινα αὐτοῖς ψηφίσασθαι τοῦ
 ἐπὶ τοιοῦσδε ἀλγεινοῦ· τὰ αὐτὰ γὰρ δεῖ φρονῆσαι καὶ δόξῃ τῇ αὐτοῦ μὴ ἀπειπαμένων
 μέγα αὐτοῦ τὸν ἐπιτάξιον γενήσεσθαι καὶ πένθος διὰ τοῦ ἔθνους ἄπαντος ἐκ ψυχῆς 20
 178 ὀλοφυρομένων ἐπὶ παιδιᾷ καὶ γέλωτι αὐτοῦ. ἐπὶ οὖν θεάσονται τὴν ψυχὴν ἀφέντα
 αὐτόν, περιστήσαντας τῷ ἵπποδρόμῳ τὸ στρατιωτικὸν ἀγνοοῦν ἔτι τὸν θάνατον αὐτοῦ,
 αὐτόν, περιστήσαντας τῷ ἵπποδρόμῳ τὸ στρατιωτικὸν ἀγνοοῦν ἔτι τὸν θάνατον αὐτοῦ,
 μὴ γὰρ πρότερον εἰς τοὺς πολλοὺς ἔξενεγκεῖν ἢ τὰδε πράξιν κελύειν, ἀκοντίσαι τοὺς
 καθαιρεγμένους, καὶ πάντας τοῦτον ἀνελόντας τὸν τρόπον διχόθεν αὐτόν οὐχ ἀμαρτῆσαι
 τοῦ εὐφρανοῦντος, κυρώσει τὲ ὧν ἐπιστείλειεν αὐτοῖς μέλλων τελευτᾶν καὶ τῷ πένθει 25
 179 ἀξιολόγῳ τετιμῆσθαι. καὶ ὁ μὲν μετὰ δακρῶν ποτινώμενος ἐπέσκηπτε μὴ ἠτιμῶσθαι
 ἀξίων, κἀκεῖνοι ὠμολόγουν οὐ παραβήσεσθαι.
 182 Ταῦτα δὲ ἐπιστέλλοιτος αὐτοῦ πρὸς τοὺς συγγενεῖς γράμματα παρῆν ὑπὸ τῶν εἰς
 Ῥώμην ἀπεσταλμένων πρὸς Καίσαρα, ὧν τὸ κεφάλαιον ἦν, ὡς τῆς τε Ἀκμῆς ὀργῇ τῇ Καίσαρος
 ἀνηρημένης ἐφ' οἷς Ἀντιπάτρῳ συγκακουρήσειεν, αὐτὸν τὲ Ἀντίπατρον ὡς ἐπὶ γνώμῃ τῇ 30
 ἐκείνου ποιοῦτο ὡς πατρὸς καὶ βασιλέως, εἴτε φυγάδα ἐλαύνειν θελήσειεν εἴτε καὶ κτι-
 183 νύειν. τούτων ἀκροασάμενος Ἡρώδης βραχὺ μὲν τι ἀνήνεγκεν ἡδονῇ τῶν πεπραγμένων
 θανάτῳ τὲ τῆς Ἀκμῆς ἐπαιρόμενος καὶ ἔξουσίᾳ τῆς ἐπὶ τῷ παιδί τιμωρίας, περιουσιῶν δὲ
 εἰς μέγα τῶν ἀλγηδόνων παρίετο τεταλαιπωρημένος σιτίων· καὶ ἤτησε μῆλον καὶ μαχαί-
 ριον· ἦν γὰρ ἐν ἔθει καὶ πρότερον αὐτῷ περιγλύψαντι αὐτὸ δι' αὐτοῦ κατ' ὀλίγον τέμνοντι 35
 184 ἐσθίειν. λαβὼν δὲ καὶ περισκεψάμενος γνώμην εἶχεν παίσων ἐναντίον, καὶ πέπραχεν ἂν
 μὴ φθάσαντος λαβεῖν αὐτοῦ τὴν δεξιάν Ἀχιάβου· ἀνειψὸς δ' ἦν αὐτοῦ. καὶ μέγα ἀνα-

1 καὶ ἀποτετραμμένος μὴ ἀναινόμενος] μὴ ἀποτετραμμένος Iosephus οὐδὲ ἀποτετραμμένος
 (κεχοῦσθαι) ἀπαινόμενος Zonaras — 8 ἡγεμόσιν αὐτῶν Iosephus. — 9 verba Ἰεριχοῦντος ... 9 ἐπὶ
 om. man. 1, supplevit i marg. man. 2 Busb. — 13 ἐντολῶν Berol. fort. recte. — 16 τε] δὲ Berol. —
 17 ὁ om. Iosephus. — 18 αὐτοῖς] αὐτῷ Iosephus. — 19 δεῖ] δὲ Iosephus — καὶ om. Iosephus. —
 20 πένθους Busb. — 23 πράξιν Berol. et man. 1 Busb. — 28 i. marg. 9 Busb. — 35 ἔθνει man. 1 Busb.

Zonaras I p. 464 Bonn.

κραγόντος οἰμωγῇ τὲ αὐθις ἀνὰ τὸ βασιλεῖον ἦν καὶ θόρυβος μέγας ὡς οἰχομένου τοῦ
 βασιλέως. καὶ ὁ Ἀντίπατρος, πιστεύει γὰρ τέλος ἀληθῶς τὸν πατέρα ἔχειν, θάρσει τε 185
 ἐχοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις ὡς ἦδη τῶν δεσμῶν ἀφειμένος καὶ τὴν βασιλείαν ἀκοντὶ δεξάμενος
 εἰς χεῖρας, καὶ τῷ εἰρκτοφύλακι περὶ ἀφέσεως ἦν αὐτοῦ διάλογος μεγάλα ὑπισχνουμένου
 5 εἰς τὸ παρὸν καὶ τὸ αὐθις, ὡς ἂν περὶ τοιῶνδε τοῦ ἀγῶνος ἐνεστηκότος. ὁ δὲ οὐ μόνον 186
 ἀπειθῆς ἦν ἐφ' οἷς ἠξίου Ἀντίπατρος, ἀλλὰ καὶ τῷ βασιλεῖ ἀποσημαίνει τὴν ἐκείνου
 διάνοιαν. ὁ δὲ Ἡρώδης ἐπεὶ ἤκουσε τοῦ εἰρκτοφύλακος ταῦτα εἰρηκότος, ἀνεβόησέ τε 187
 ἀνατυψάμενος τὴν κεφαλὴν καίπερ ἐν τῷ ὑστάτῳ ὧν καὶ περὶ τὸν ἀγκῶνα περιάρας
 ἐαυτὸν κελύει πέμψας τινὰς τῶν δορυφόρων μηδὲν εἰς ἀναβολὰς ἀλλ' ἐκ τοῦ ὄξέος κτεί-
 10 ναντας αὐτὸν ἐν Ὑρκανίᾳ ταφὰς ἀσήμεους ποιῆσθαι. τὰς δὲ διαθήκας αὐθις μεταγράφει 188
 μεταβολῆς αὐτῷ περὶ τὴν διάνοιαν γενομένης, Ἀντίπαν μὲν, ᾧ τὴν βασιλείαν κατα-
 λελοῖπει, τετράρχην καθιστὰς Γαλιλαίας τὲ καὶ Περαιάς, Ἀρχελάῳ δὲ τὴν βασιλείαν χαρι-
 ζόμενος, τὴν τε Γαυλαντίνην καὶ Τραχαντίνην καὶ Βαταναίαν καὶ Πανεάδα Φιλίππῳ παιδί 189
 μὲν τῷ αὐτοῦ Ἀρχελάου δὲ ἀδελφῷ γνησίῳ τετραρχίαν εἶναι, Ἰάμνιαν δὲ καὶ Ἀζωτον καὶ
 15 Φασαηλίδα Σαλώμῃ τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ κατανέμει καὶ ἀργυρίου ἐπισήμου μυριάδας πενή-
 κοντα· προῦνόησε δὲ καὶ τῶν λοιπῶν, ὅποσοι συγγενεῖς ἦσαν αὐτῷ, χρημάτων δόσει καὶ 190
 προσόδων ἀναφοραῖς ἐκάστους ἐν εὐπορίᾳ καθιστάμενος· Καίσαρι δὲ ἀργυρίου μὲν ἐπι-
 σήμου μυριάδας χιλίας, χωρὶς δὲ σκευὴ τὰ μὲν χρυσοῦ τὰ δ' ἀργύρου, καὶ ἐσθῆτα πάνν
 πολυτελεῖ, Ἰουλίᾳ δὲ τῇ Καίσαρος γυναικὶ καὶ τισιν ἑτέροις πεντακοσίας μυριάδας. ταῦτα 191
 20 πράξας ἡμέρᾳ πέμπτῃ μεθ' Ἀντίπατρον κτείνει τὸν υἱὸν τελευτᾶ, βασιλεύσας μεθ' ὃ μὲν
 ἀνεῖλεν Ἀντίγονον ἔτη τέσσαρα καὶ τριάκοντα, μεθ' ὃ δὲ ὑπὸ Ῥωμαίων ἀποδέδεικται ἐπτά
 καὶ τριάκοντα, ἀνὴρ ὠμὸς μὲν εἰς πάντας ὁμοίως καὶ ὀργῆς μὲν ἦσσαν κρείστων δὲ τοῦ
 25 ἐξίκετο· ὀπόσα δὲ τὰ κατ' οἶκον περὶ νιεῖς τοὺς αὐτοῦ, ὅσα μὲν γνώμῃ τῇ ἐκείνου καὶ
 πάνν δεξιᾷ κεχορημένος διὰ τὸ κρίνας ἐχθροὺς κρατεῖν οὐχ ὑστερήσαι, δοκεῖ δέ μοι καὶ
 πάνν δυστυχῆς. Σαλώμῃ δὲ καὶ Ἀλεξᾶς πρὶν ἐκπυστον γενέσθαι τὸν θάνατον τοῦ βασιλέως 193
 τοὺς ἐπὶ τὸν ἵπποδρόμον κατακεκλεισμένους ἐκπέμπονται ἔπειτα αὐτὸν φασὶ βασιλέα
 κελύειν ἀπιουσῶν αὐτοῖς ἐπὶ τοὺς ἀγροὺς νέμεσθαι τὰ οἰκεῖα, πράσσειται τε αὐτοῖς εὐερ-
 30 γασία μεγίστη εἰς τὸ ἔθνος. ἐφανερῶτο δὲ ὁ θάνατος τοῦ βασιλέως, καὶ Σαλώμῃ καὶ 194
 Ἀλεξᾶς συναγαγόντες τὸ στρατιωτικὸν εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τὸ ἐν Ἰεριχοῦντι πρῶτον μὲν
 ἐπιστολὴν ἀνέγνωσαν πρὸς τοὺς στρατιώτας γεγραμμένην ἐπὶ τε πίστεως εὐχαριστίᾳ καὶ
 εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτὸν καὶ παρακλήσει τῶν ὁμοίων παροχῆς Ἀρχελάῳ τῷ παιδί αὐτοῦ,
 ὃν βασιλέα καθίστατο. εἶτα μέντοι Πτολεμαῖος τὸν σημαντήρα τοῦ βασιλέως πεπιστευ- 195
 35 μένος τὰς διαθήκας ἔλεγε λήψεσθαι κύρωσιν οὐκ ἄλλως ἢ Καίσαρος ἐντυγχάνοντος αὐταῖς.
 βοῇ οὖν εὐθὺς ἦν ἐκτιμώντων Ἀρχελαὸν βασιλέα, καὶ οἱ στρατιῶται κατὰ στίφην τὲ αὐτοῖ

3 ἀκοντὶ, i in ras. Busb. — 6 ἀποσημαίνει (corr. m. 2) Busb. — 7 εἰρκτοφύλακος man. 2 Busb. —

8 ἀνατυψάμενος (corr. m. 2) Busb. — 10 ἐν om. Busb. — 11 μὲν] μὲν οὖν Busb. — 17 εὐπορία
 Busb. — 21 ἀποδέδεικτο Zonaras. — 26 ὑστερήσει Busb. ὑστερήσει Berol. — 28 ἔπειτα αὐτὸν] ἐπὶ τὰ
 αὐτῶν Iosephus. — 29 litt. εὐεργασία μεγίστη in ras. Busb. — 33 παροχῇ Busb. παροχῆσαι Berol. —
 36 ἦν om. Busb.

Zonaras I p. 465 Bonn.

- καὶ οἱ ἡγεμόνες εὐνοίαν ὑπισχυοῦνται καὶ προθυμίαν καὶ συλλήπτορα τὸν θεὸν παρεκάλουν.
- 196 ἐντεῦθεν δὲ ταφὴν ἡτοίμαζον τῷ βασιλεῖ μελήσαν Ἀρχελάφ πολυτελεστάτην γενέσθαι τὴν
- 197 ἐκκομδὴν τοῦ πατρὸς καὶ πάντα τὸν κόσμον συγκομίσαντος εἰς ὃν συμπομπεύσειε τὸν νεκρόν.
- ἐφέρετο δὲ ἐπὶ κλίνης χρυσέας λίθοις πολυτελέσι καὶ ποικίλοις διαπεπασμένης, στρωμνὴ τε ἦν
- ἀλουργίς, καὶ ἡμπίσχετο πορφυρίσιν ὁ νεκρὸς διαδήματι ἡσκημένος ὑπερκειμένου στεφάνου 5
- 198 χρυσοῦ, σκῆπτρον τὲ τῆ δεξιᾷ παρακείμενον. περὶ τε τὴν κλίνην οἷ τε υἱεῖς καὶ τὸ
- πλήθος ἦν τῶν συγγενῶν, ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ στρατιωτικὸν κατὰ οἰκεῖα ἔθνη διέκειτο ἐν
- 199 κόσμῳ πάντες τῷ πολεμιστηρίῳ. τούτοις εἴποντο πεντακόσιοι τῶν οἰκειῶν ἀρωματοφόροι.
- ἦσαν δὲ ἐπὶ Ἡρώδιον στάδια ὀκτώ· τῆδε γὰρ αὐτῷ ἐγένοντο αἱ ταφαὶ κελεύσματι τῷ
- αὐτοῦ. Ἡρώδης μὲν οὖν τοῦτον ἐτελεύτα τὸν τρόπον. 10
- 200 Ἀρχέλαος δὲ ἐπὶ μὲν ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ πένθος τὸ ἐπὶ τῷ πατρὶ διετέλει· ἐστίασας
- δὲ τοὺς ὀμίλους καὶ καταλύσας τὸ πένθος ἄνεισιν εἰς τὸ ἱερόν. ἦσαν δὲ εὐφημίαι καὶ
- ἔπαινοι κατ' οὐστίνας ἰοὶ ἐκάστων τὰ πρὸς ἀλλήλους φιλοτιμουμένων εἰς τὸ δοκεῖν μεῖζοσι
- 201 χρῆσθαι ταῖς εὐφημίαις. ὁ δὲ εἰς ὑψηλὸν βῆμα πεποιημένον ἀνελθὼν καὶ ἰδρυθεὶς εἰς
- θρόνον χρυσοῦν ἀντεδεξιοῦτο τοὺς ὀμίλους χάριματι τῶν εὐφημιῶν τὴν εὐνοίαν αὐτῶν 15
- ἡδονῇ φέρων, χάριν τὲ ἀμολόγει, ὅτι μηδὲν αὐτῷ μνησικακοῖεν ἀνθ' ὧν ὁ πατήρ εἰς
- 202 αὐτοὺς ὑβρίσειε, καὶ πειράσασθαι μὲ ἔλλείψειν ἀμειβόμενον τὸ πρόθυμον αὐτῶν. ἄρτι
- μέντοι φειδῶ ποιεῖσθαι τοῦ βασιλείου ὀνόματος· τετιμῆσθαι γὰρ αὐτὸν τῇ ἀξιώσει, εἴτερ
- βεβαίως Καίσαρ ἐπικυρώσειε τὰς διαθήκας, αἱ ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐγράφησαν αὐτοῦ· δι' ἣν
- αἰτίαν οὐδὲ τοῦ στρατεύματος ἐν Ἱεριχοῦντι τὸ διάδημα αὐτῷ περιθέσθαι προθυμουμένον 20
- δέξασθαι τὸ περιμάχητον τῆς ἐνθέρου τιμῆς διὰ τὸ μηδέπω τὸν κυρίως ἀποδώσοντα
- 203 φανερόν εἶναι παρασχόμενον. περιόντων μὲν γε εἰς αὐτὸν τῶν πραγμάτων σπουδάσειν
- 204 ἐν πᾶσι τὰ πρὸς αὐτοὺς φανεῖσθαι τοῦ πατρὸς ἀμείνων. οἱ δὲ ὅσῳ πρόως καὶ θερα-
- πεντικῶς ὁ Ἀρχέλαος διελέγετο αὐτοῖς, τσοῦσδε μεζόνως τὲ ἐχρῶντο τοῖς ἐπαίνοις καὶ
- δωρεῶν αἰτήσεις ἐπέφερον, οἱ μὲν εἰσφορὰς ἄς ἐναυσίους φέροιεν ἐπικουφίζειν βοῆ χρω-
- 205 μένοι, οἱ δὲ αὐ' δεσμοτῶν, οἱ ὑφ' Ἡρώδου ἐδέδεκτο, πολλοὶ δὲ ἦσαν καὶ πολλῶν χρόνων,
- ἀπόλυσιν. εἰσὶ δὲ καὶ οἱ ἄρσεις τῶν τελῶν ἃ ἐπὶ πράσεσιν ἢ ὠναῖς ἡμισείαις ἐπεβάλλετο
- πρασσόμενα πικρῶς ἡτοῦντο. ἀντέλεγε τε οὐδαμῶς Ἀρχέλαος ἐπίτηρα τοῦ ὀμίλου σπουδαῖος
- ὧν ποιεῖν πάντα, διὰ τὸ νομίζειν μέγα εἰς τήρησιν τῆς ἀρχῆς γενήσεσθαι τὴν εὐνοίαν αὐτῷ
- τῆς πληθύος. ἐντεῦθεν τὲ θύσας τῷ θεῷ ἐπὶ εὐωχίαν τρέπεται μετὰ τῶν φίλων. 30
- 206 Ἐν τούτῳ δὲ τινες τῶν Ἰουδαίων συνελθόντες νεωτέρων ἐπιθυμίᾳ πραγμάτων
- Ματθίαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ ὑφ' Ἡρώδου ἀποθανόντας, οἱ παραχοῆμα τῆς ἐκ τοῦ πεν-
- θεῖσθαι τιμῆς φόβῳ ἐστέρηντο, ἀπεθρήνον, ἦσαν δὲ τῶν ἐπὶ καθαιρέσει τοῦ χρυσοῦ
- ἀετοῦ δεδικαιωμένων, ἐπὶ μέγα μὲν τῇ βοῇ καὶ οἰμωγῇ χρώμενοι καὶ τινα εἰς κούφισιν
- 207 φέροντα τοῖς τεθνεῶσιν ἀπερρίπτουν εἰς τὸν βασιλέα. συνόδου τὲ αὐτοῖς γενομένης ἡξίουσιν 35
- τιμωρίαν αὐτοῖς ὑπ' Ἀρχελάου γεγενῆσθαι κολάσεσι τῶν ὑφ' Ἡρώδου τιμωμένων, καὶ
- πάντων γε καὶ πρώτον καὶ ἐκδηλότατον τὸν ὑπ' αὐτοῦ ἀρχιερέα καθεστῶτα παύσασθαι

3 νεκρόν] καιρόν Busb. — 4 ποικίλης Busb. — διαπεπασμένοις Berol. — 7 κατὰ οἰκεῖα ... 8 τῷ
πολε i. marg. supplevit m. 2 Busb. — 7 διέκατο Busb. — 8 τῷ] τὸ Busb. — 10 οὖν om. Berol. —
11 Ἡρώδιον Berol. — 13 ἐκάστω Busb. — 14 χρῆσασθαι Berol. — 17 πειράσασθαι Iosephus. — 20 αὐτῷ]
αὐτοῦ Busb. — 21 ἐνθέρου, litt. νθε in ras. corr. Busb. ἐνθεν Berol. — 24 ὁ Ἀρχέλαος om. Berol. —
ἐχρῶντο, inter χ et ρ eras. 1—2 litt. Busb. — 32 οἱ] ἡ Busb.

Hactenus antiqua historia. Voto autem finiendum volumen sit. Superest enim ut dies festissimus publice indicatur. Imperatoris Regis Augustissimi festum natalem civibus universis laetissimum mox celebrabit haec Academia Deumque optimum maximum, auctorem ac statorem Germanici nominis, publica voce precabitur, ut custodiat servet protegat hunc imperii statum, hanc pacem, huius amatissimi denique Principis iuventutem eumque semper validum sapientem felicem longissima statione uti sinat mortalibus destinata civiumque omnium consilia pia foveat, opprimat impia. Quorum votorum sollemnium interpretis in Universitatis aula existet vir illustrissimus

GEORGIUS WISSOWA

PHILOSOPHIAE DOCTOR PHILOLOGIAE PROFESSOR PUBLICUS ORDINARIUS
SEMINARII PHILOLOGI DIRECTOR

doctam ex more disputationem votis adnexurus. Cumque ad hoc anniversarium pertineat ut studiorum praemia, quae Academia certantibus iuvenibus tribuit, renuntientur novaque praemia proponantur, hoc quoque mandatum exsequetur idem vir spectatissimus. Haec pietatis sollemnia professores ornatissimi, iuvenes artium doctarum studiosi carissimi, viri denique in quocumque honoris gradu collocati, quotquot huic favent Academiae, ut frequentes ac laeti concelebrent oratoremque benigne excipiant, Rectore magnifico invitante ea qua par est observantia oramus.